

Uredništvo: 1004 N. Chicago Street, Joliet, Ill.
 The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
 Issued every Wednesday
 Subscription prices:
 For members yearly... \$1.20
 For non members... \$2.00
 Foreign Countries... \$3.00
 Telephone 1048

Največji slovenski tednik
 v Združenih državah.
 Izhaja vsako sredo.
 Naročnina:
 Za člana, na leto... \$1.20
 Za nečlane... \$2.00
 Za izposojnino... \$3.00
 NASLOV
 uredništva in upravitelja je
 1004 N. Chicago Street,
 Joliet, Ill.
 Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC POKONJ

Entered as Second-Class Matter December 9, 1930, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

No. 20.—Štev. 20.

JOLIET, ILL., 18. MAJA (MAY), 1921.

Leto VII. Volume VII.

V BLAGOHOTNO UVAŽE- ZEVANJE.

Že pred dvema tednoma je bilo na tem mestu naznanjeno, da so nova pravila K. S. K. J. dotiskana in da se bo z razpošiljanjem istih kmalu pričelo.

Lastnik tiskarne "Amer. Domovina" v Clevelandu, O., nam pa žal sedaj poroča, da je izbruhnila med tamošnjimi u-njaskimi knjigovezi stavka, kar zadržuje vezavo in odpošiljatev pravil; vezanih jih je dosedaj samo 1 tisoč.

Teh tisoč iztisov pričakuje mo danes, ali jutri in jih bode mo še tekom tega tedna iz gl. urada poslali po 3 iztise, da jih bodo imeli vsaj uradniki krajevnih društev za silo pri rokah. Ostala pravila za vse člane, bo pa tiskarna v Clevelandu društvom razposlala takoj po končani stavki.

Toliko v blagohotno pojasnilo in uvaževanje vsem tajnikom in tajnicam, ki zama pričaju-jejo obljubljenih novih pravil.

JOSIP ZALAR,
g. tajnik.

Smrtna kosa.

Dne 11. t. m. je v Brooklynu, N. Y. umrla najstarejša Slovenka greaternewyorške naselbine, 82 letna vdova Mrs. Ana Rojane, rojena v Ihanu pri Domžalah. Pokojnica je živela pri svojem zetu Mr. A. Bugarju, preds. pravnega odbora K. S. K. J. in blaginju Frank Sakserjeve državne banke. Poleg svoje hčere Marije, omož. Bugar zapušča v Brooklynu še tri omožene hčere: Mrs. Češark, Mrs. Adamič in Mrs. Ganser ter enega sina Jozeta Rojana in številno vnukov ter vnukinj.

Občeznana, sivolasa Rojančeva mama je bila v tamošnji naselbini zelo spoštovana in priljubljena. Do 4 mesecev nazaj je bila vedno krepka in čila. Važno je pri tem, da so bile baš njene starejše hčere prve Slovenke, ki so se pred 30 leti naselile v New York in pričele delati slavnike po raznih tovarnah.

Pogreb blagopokojne starke se je vršil dne 14. t. m. na pokopališču Presv. Trojice, kjer počiva že več newyorških Slovencev.

Iskreno sožalje prizadetim sorodnikom! Naj v miru počiva!

V New Yorku, N. Y. je dne 7. maja umrla rojakinja Ivana Dolinar, soproga g. Srečko Dolinarja upravitelja "Narodnega Lista". Pokojnica je preminula vsled srčne kape v 45. letu svoje starosti. R. I. P.

Se en ameriški slovenski list zabranjen v Jugoslaviji.

Iz zagrebškega "Obzorja", z dne 26. aprila t. l. posnema mo, da je jugoslovansko ministvo notranjih zadev ustavilo pošiljanje in širjenje čikaškega dvotednika "Edinost", glasila slovenskega katol. delavstva v Ameriki, katerega izdajajo frančiškani.

Za vzrok te prepovedi se navaja preveč tendenciozno pi-

sanje napram državi S. H. S.

"Edinost" je že druga žrtev slavne jugoslovanske cenzure. Nedavno je S. H. S. vlada ustavila tudi čikaški dnevnik "Prosveto", glasilo S. N. P. J. Who is next? Živela svoboda tiska v "Es-haeziji!"

Prizadeti delavci jeklarske stroke.

Gary, Ind. 17. maja. — Vsled določbe ravnateljstva jeklarskega trusta, je včeraj tudi v tem mestu znižanje plače po tukajšnjih jeklarnah v veljavo stopilo. Vsled nove plačilne lestvice je več kot 15,000 delavcev iz našega mesta prizadetih; oni izmed teh bodo komaj polovico toliko zaslužili, kakor pred 3 tedni, kajti prejšnji delavni čas je tudi skrčen samo na 9 in 10 ur.

Sledeče tovarne last jeklarskega trusta so znižale plače svojim delavcem: The Illinois Steel Company, American Bridge Co. in The American Sheet & Tinplate Co. Plače pa niso znižane samo delavcem, ampak tudi superintendentom in klerkom.

Tekoči teden se bo vsled znižanja plač tudi produkcija jekla za polovico zmanjšala na samo 10 tisoč ton. Svoječasno je Michigan Central železnica v teh jeklarnah naročila 500,000 ton tračnic, danes je pa to naročilo iz neznanega vzroka preklicala.

Uboj v plesni dvorani.

Benton, Ind. 16. maja. — Sinoči se je vršil v eni izmed največjih dvoran v tuk. mestu javen ples, ki se je končal z krvavim izidom: mrtvi so trije, 4 pa nevarno ranjeni.

Še le nedavno nastavljeni 50 letni stražnik John Kelly, ki je svoječasno delal v Zeigler premogovniku je šel v ono dvorano svarit plesalce in goste, da naj ne delajo takega vrišča. Mnogo izmed gostov je bilo vinjenih, eden izmed njih je pa med kregom grozil s svojim samokresom.

Med tem, ko je stražnik posvaril onega razgrajčarja, so Kellyja s stolom na tla pobili; to je stražnika tako razkačilo, da je še pravočasno potegnil svoj samokres iz žepa in oddal po vrsti 6 strelav. Dva izmed navzočih gostov sta se mrtva na tla zgrudila, 4 so pa težko ranjene prepeljali v bolnišnico; čez nekaj minut zatem je pa tudi stražnik Kelly izdihnil svojo dušo.

Ženske upravljajo celo naselbino.

Farmerska naselbina Thayer v Kansasu broječa 528 stanovalec je gotovo edina svoje vrste, kjer imajo ženske glavno besedo.

Pri zadnjih volitvah so bile v občinski svet z veliko večino izvoljene same ženske. Ta odbor sestoji: iz županje Mrs. H. A. Forrest, policijske sodnice in 5 občinskih svetovalk. — Gospa županja zatrjuje, da bo naselbina Thayer v dolednem času najbolj napredna naselbina širom dežele.

Kazen za lastnike preklicanih prvih državlj. papirjev.

Washington, D. C. — Kongresnik Baker iz Kalifornije ima izdelan svoj zakonski načrt, ki bo hudo prizadel bivše prosilce državljanstva, oziroma bivše lastnike prvega državlj. papirja.

Slehermi izmed teh prosilcev, ki je tekom vojne preklical svoj prvi državljanski papir, da se izogne vojaščine, bo deportiran.

Čudna tožba za odškodnino.

Waukegan, Ill. 13. maja. — Lansko leto v septembru je 5 letna deklica Lenora Kingsley obiskala svojega strica Weineckeja, ki ima majhno farmo v Barringtonu. Ta farmar je pa imel velikega in hudega petelina, ki je skočil v deklico in ji izkljuval ter izpraskal eno oko.

Oče ponesrečne deklice je sedaj pri sodišču v Chicagu vložil tožbo proti Weinecku v plačilo odškodnine \$20,000 za izgubljeno oko svoje hčerke. Dosedaj porota še ni izrekla svoje sodbe v tej zadevi.

Postal brat svoje matere.

V Shamokin, Pa. se je minuli mesec pripetil sledeč čuden slučaj: 21 letnemu samskemu Viljemu Seitzinger je že pred davnim umrl oče; ima pač še svojo mater rojeno Hetrick.

Ker je pa njegova stara mati Mrs. Henrieta Hetrick imela dosti premoženja pa malo ožjih sorodnikov, je postavnim potom adoptirala svojega vnuka Viljema in mu določila veliko dedščino. Ker je sodnija to adoptiranje odobrila, bo srečni Viljem zanaprej nosil deklisko ime svoje matere, katero bo tudi lahko nazival kot sestro. Pač redek družinski slučaj!

90-letna dijakinja.

Racine, Wis., 14. maja. — 90 let stara gospa Amy Davis Winship je našla nov studene mladosti; prišla je namreč do prepričanja, da postarani človek zopet lahko uživa veselje mladosti, če obiskuje šolo, kot bi bit 18 let star. To je 90 letno starko napotilo, da se je za bližajoči se poletni semester vpisala kot slušalka univerze dr. žave Wisconsin. Mrs. Davis Winship obiskuje poletne tečaje raznih univerz že tekom zadnjih 11 let. Bila je že slušateljica vseučilišča v državi Wis., Ohio, Fla., Kans. in Calif. Na tisoče graduantov teh univerz se še spominja stare dijakinje, ko je med njimi v šolski sobi sedela. Lahko bi bila že prababica profesorjev in babica dijakov.

Navedenka ni imela do svojega 79 leta nobene prilike do šolanja; šele zdaj, na stara leta se je je poprijela želja do učenja. Mrs. Amy Davis Winship bo letos promovirana za doktorico modroslovja in znanosti.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK K. S. K. J.

Haywood poroča iz Rusije.

Moskva, 16. maja. — Nedavno v večletno ječo obsojeni "Bill" Haywood, vodja delavske zveze I. W. W. pošilja Ameriki sledeče poročilo:

"Dne 3. marca sem zapustil svoje prijatelje v New Yorku; čez 3 tedne zatem sem bil že tukaj v Moskvi.

Jaz ostanem tukaj do konvencije tretje internacionale. Brezdvomno se bom zatem nazaj v Ameriko vrnil.

Svoje poroke zagotavljam, da vsled tega ne bodo trpeli nobene škode."

Zatem pa Haywood na dolgo in široko hvali sedanje ugodne razmere v Rusiji in navaja dokaze o velikem napredku pod sovjetsko vlado.

Chicago, Ill. — Haywoodova varščina in njegovih osmerih tovarišev je znašala \$80,000; ista je sedaj propadla. Haywoodovo varščino v znesku \$15,000 je položil znani socialistični milijonar Wm. Bross Lloyd.

Brezvestna zamorca zakopala živega dečka.

Gary, Ind. 14. maja. — Danes se je pripetil v našem mestu zločin, kakršnega policijska kronika še nikdar ne pomni.

Ko se je 6 letni deček George Schuka igral na nekem praznem stavbišču blizu 1235 Pa. Ave, sta se mu približala dva zamorska fanta, v starosti okrog 16 let. Ker je imel mladi George zavitek slaščic v svojih rokah, sta zamorca zahtevala, da naj jima iste izroči. Prestrašeni deček jima je dal vse slaščice razen ene. To je zamorca tako razkačilo, da sta pograbila in vrgla dečka v bližnjo izkopano jamo na praznem stavbišču; zatem sta z lopato za 3 čevlje peska naj nasula, kjer se je zadušil. Zločinca sta nato pobegnila.

Ker mladega Georga na večer ni bilo domov, je pričelo njegovo mater zelo skrbeti. Shukov sosed, 5 letni Johnny Kovton je je pripovedoval dogodek, kako sta ona dva zamorca z njenim sinom ravnala. Na največje žalost matere so šele čez 2 ure po tem dogodku našli mrtvo truplo mladega Georga zasutega pod velikim kupom peska.

Policija sedaj marljivo išče zamorska zločincea.

Zasluzena kazen milijonarja.

Chicago, Ill. 17. maja. — V "višjih" krogih mesta Chicago je zadnje dni vladalo veliko razburjenje, ko je stal milijonar Herbert Crane ml. pred sodnijo, obtožen napada in posilstva 13 letne deklice Louise Sturm v Lincolnovem parku. Obtoženi Crane je pravnuk znanega multimilijonarja Richard T. Crane ki ima tu v Chicagu velikansko železolivarno. Šele nedavno se je ločil od svoje žene, kateri je moral plačati \$100,000.

Dasiravno je imel Crane najboljše zagovornike, so ga porotniki spoznali krivim. Sodnija mu je določila zasluženo kazen od 1 leta do 20 let ječe v jolietški kaznilnici.

Prebrisani kurji tatovi.

V Mattawan, N. J. živeč farmer J. Clark si je nedavno nabavil 6 dragocenih kokošij, ker so mu uzmoviči vse prejšnje pokradli.

Da bi bile pa te kokoši varne pred tatovi, je priklenil pred kokošnjak velikega psa. Naslednje jutro že ni bilo več, ne kokoši in tudi ne psa, ker so ga kurji tatovi tudi s sabo odvedli.

Sneg v Michiganu.

Sault Ste Marie, Mich. 15. maja. — Od večerj zjutraj in danes ves dan divja tukaj hud snežni vihar, kakršnega še nikdar v maju ne pomnimo. Ves promet je vsled snežnega zameta oviran. Dosedaj je zapadlo že 8 palcev snega. Škoda na farmah je velikanska.

Prihodnje zborovanje Lige narodov.

Iz Ženeve v Švici se poroča, da se bo prihodnje zborovanje Lige narodov vršilo v Ženevi dne 5. sept. t. l.

Dvoje važnih točk se ima rešiti na tej konferenci: volitev sodnikov mednarodnega sodišča in nekaj prememb pravil.

Dalje se bode na tem zborovanju ukrepalo o alandskih otokih, omejitvi trgovine z opijem, o varnostnih naredbah napram legarju in o vprašanju Vilne, kjer so prizadeti Poljaki in Litvinci.

Sokrivce vojne čaka zaslužena kazen.

Iz Berlina se poroča, da so se Nemei uklonili zahtevi zaveznikov, staviti pred njih sodišče 900 oseb, sokrivih raznih zločinov v minuti svetovni vojni. Ta velezanimstva obravnava se prične v Lipskem dne 23. maja t. l.

Zavezniki imajo celo listo obtožencev raznih večjih in manjših prestopkov za časa vojne. Najprvo pridejo na vrsto sokrivci manjših prestopkov, končno pa krinimalni obtoženci. Sodilo jih bo sedem sodnikov izbranih po zaveznikih.

Za prvo obravnavo je določen slučaj nemškega častnika Heineja, ki je trpinčil angleške vojne ujetnike; dalje se bo moral zagovarjati nemški stotnik Mueller, bivši poveljnik jetniškega tabora v Flavy-Le-Martel in prostak Neumann, ki je v Pommerensdorfu tudi slabo ravnal z ujetniki. Temu sledi obravna navram kapitanu Neumanu, poveljniku nemške podmarnike "U-67", ker je potopil sanitejsko ladjo "Dover Castle". Kot glavne priče k tem obravnavam bo poklicanih iz Angleškega 47 oseb.

Žrtve irskih nemirov.

Dublin, Irsko. — Od 1. januarja t. l. do 10. maja je bilo v borbi za irsko svobodo ubitih že 675 oseb in sicer: irskih civilistov in vojakov republikanske armade ubitih 441, ranjenih 333; Angležev ubitih 234, ranjenih pa 300.

PRISTOPAJTE H K. S. K. JEDNOTI.

BURNA SEJA USTAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 5. aprila. — Včerajšnja seja ustavnega odbora se je pričela ob 4. popoldne. Najprej se je razpravljalo o členu 5. in 6., ki govorita o prehodnih odredbah. Pri tem sta govorila posl. dr. Simrak in dr. Dulibič, vendar pa je večina glasovala za vladni predlog. Nato se je prešlo na razpravo o členu 13., ki govori o kancelarografu in ki se glasi: "Jamči se svoboda vere in vesti. Usvojene veroizpovedi, razglasene potom zakona, morejo svoje versko-zakonske obrede izpovedati, v kolikor s tem ne žalijo javne morale. Uživanje državljskih pravic je neodvisno od veroizpovedanja. Nihče se ne more oprostiti svojih državljskih in vojaških obveznosti, sklicujoč se na svojo veroizpoved. Prisvojiti se morejo one vere, ki so bile v gotovih v gotovih krajih zakonito priznane. Usvojena in priznana veroizpovedanja upravljajo samostojno svoje notranje verske posle in zapovedi v mejah ustavi in zakona. Nihče ni dolžan, da izpoveduje svoje versko prepričanje javno, da sodeluje pri verski-zakonskih činih, svečanosti, obredih, razen pri državnih praznikih in svečanostih, v kolikor to določa zakon in v kolikor kdo pripada pod očetovsko, varuško in vojaško oblast. Priznane, že usvojene veroizpovedi morejo obdržati zveze s svojimi poglavarji izven mej države, v kolikor zahtevajo te njihovi duhovni predpisi. Način tega obveščanja določa zakon. V okviru državnega proračuna se predvidevajo izdatki za versko-zakonske svrhe, ki se imajo razdeliti na usvojena in priznana veroizpovedanja sorazmerno po njihovi stvarno dokazani potrebi. Verski predstavniki ne smejo uporabljati svoje oblasti preko verskega bogoslužja ali preko verskih predpisov v strankarske namene. Prestopki proti temu se kaznujejo samo na tožbo privatnih oseb. Tožbe se vlagajo neposredno pristojnemu sodišču, ki vodi samo preiskavo.

Konstituta sprejela ustavo kraljevine S. H. S.

Belgrad, 12. maja. — (Po inform. biro-ju S. H. S. Washington) — Danes, dne 12. maja je bila v konstituti izbrana lista govornikov pri generalni debati o ustavi. Poslednji je govoril predsednik!!! vlade (Menda ministrski predsednik? op. ured.) V svojem govoru je še enkrat razložil ves značaj nove ustave, povdarjajoč najbolj zajamčeno garancijo za bodočo jako in veliko državo. Govorniku je navdušeno ploskala cela konstituta, izvzemši komunistov in separatistov. Zatem je sledilo glasovanje. Za sprejem ustave je glasovalo 227 poslancev proti pa 93; med temi so bili Trumbić, Narodni klub, socialisti, muslimani Južne Srbije in komunisti.

Društvena naznanila in dopisi

Društvo sv. Jožefa št. 2. Joliet, Ill.

Člane društva sv. Jožefa se prosi, da se prihodnjo nedeljo, dne 22. maja zberejo ob pol 10. uri dopoldne v šolski dvorani, da se udeležimo nove maše, katero bo daroval naš faran in član K. S. K. J. Rev. Mat. Butala. Opozorjam vse člane, da se te slavnosti udeležijo v polnem številu.

Nadalje naznanjam članstvu, da bo prihodnja redna seja dne 29. maja (zadnja nedelja v mesecu) namesto 5. junija. Kakor znano, bodo 5. junija priredila vsa jolietška društva K. S. K. piknik v proslavo 5 letnice obstanka našega Mladinskega oddelka. Pridite na prihodnjo sejo v obilnem številu, ker bomo imeli več važnih točk na dnevnem redu.

John Pluth, tajnik.

Društvo sv. Vida št. 25 Cleveland, O.

Članstvu našega društva naznanjam, da se je na društveni seji 1. maja t. l. sklenilo, da se naše društvo korporativno vdelež slavnosti blagoslovljenja nove zastave Slov. pevskega društva "Slovenija" na dan 29. maja t. l. ob 2. pri popoldne v cerkvi sv. Lovrencija v Newburghu.

Zbirali se bomo v Knavsovi dvorani ob pol eni uri popoldne in se od tam skupno odpravljali v 55 in Broadway poulčno karo. Prošeni so vsi člani našega društva da ta sklep vpoštevate.

S sobratskim pozdravom
Josip Russ, taj.

Is urada tajnika društva sv. Frančiška Saleškega št. 29. K. S. K. Jednote Joliet, Ill.

Članom imenovanega društva, se naznaja, da je bilo na redni mesečni seji, dne 1. maja sklenjeno, da se društvo udeleži nove sv. maše ob 10. uri v nedeljo dne 22. maja katero bo daroval naš čast. sobrat Matija J. Butala.

Člani so naprošeni, da se zberejo točno ob pol 10. uri v šolski dvorani z regalijami in da počastimo novomašnikov nastop v slovesnem sprevedu pred cerkvijo. Zatorej naj nobeden ne izostane od te redke slavnosti. Društvo je lahko ponosno, da ima v svoji sredi novomašnika; zatorej je vsakega člana dolžnost, da počasti svojega sobrata ob nastopu njegove nove sv. maše. Zatorej na svidenje v nedeljo dne 22. maja.

S sobratskim pozdravom
John Gregorich, tajnik.

Društvo sv. Alojzija št. 95 Broughton, Pa.

Naznanjam vsem članom in članicam našega društva, da se vrši dne 19. in 20. maja društvena spoved, katere se vdeležite polnoštevilno, kajti veliko nočna doba že poteka.

Letos se vrši spoved zaradi tega tako pozno, ker nismo mogli prej dobiti duhovnika. Spovedovanje se vrši po navadi, tako da bo šel lahko zatem vsakdo na delo, katero ga veže.

Prosim vas da vpoštevate to naznanilo, kajti glede tega ne bodo prazni izgovori nič veljali. Vsakemu so znane dolžnosti, katere zahteva od nas K. S. K. J.

S pozdravom
Anton Ipavec, tajnik.

Društvo sv. C. in M. št. 101 Lorain, O.

Naznanjam, da se je sklenilo na zadnji mesečni seji 1. maja, da priredimo veselico

dne 2. julija v korist društvene blagajne in sicer v dvorani sobr. Al. Virant-a.

Zatorej opozarjam vse člane našega društva, da se udeležijo prihodnje mesečne seje dn 5. junija v kar največ mogoče obilnem številu, ker moramo več važnih stvari ukreniti v prilog nameravane veselice.

Nadalje opozarjam vse članstvo našega društva, da se mesečnih sej bolj redno vdeležujejo, kot dosedaj. Kar se pa tiče velikonočne dolžnosti, pa vsak član(ica) sam ve, kaj je naša dolžnost. Če se kedo izmed vas nima spovednega listka, naj se zglesi pri društvu tajniku. Kdor se ne izkaže s tem listkom, se bo z njim po društvenih pravilih postopalo.

Louis Konjar, tajnik.

Društvo sv. C. in M. št. 144 Sheboygan, Wis.

Naznanjam vsem članom našega društva, da je bilo sklenjeno na glavni seji meseca decembra, da plača vsak član en dolar (\$1) meseca junija v društveno blagajno; toraj naj vsak član to vpoštevata, zlasti še tisti, ki pošiljate asessment po drugih.

Nadalje naznanjam, da je prihodnja seja, ki se vrši dne 7. junija, polletna seja; želeli je, da bi se te seje kolikor mogoče v obilnem številu udeležili, ker je več važnih reči za rešiti. Ob enem naj omenim, da bo letos 10. septembra deset let, odkar je naše društvo ustanovljeno, da bi se na tej seji kaj ukrenilo glede desetletice obstanka društva sv. Cirila in Metoda da ne bodo po drugih naselbinah mislili da v Sheboyganu spimo noč in dan.

Nadalje naj omenim, kateri se hoče naročiti na list "Angelček" Mladinskega oddelka K. S. K. Jednote, da list stane na leto en dolar in bo tiskan v slovenskem in angleškem jeziku; prva številka izide začetkom junija. Kdor se hoče naročiti, se lahko pri meni, mene dobite vsak večer doma.

K sklepu še opominjam, da kateri se ni opravi Velikonočne dolžnosti, naj to hitro stori ker nedelja 22. maja je zadnji dan velikonočnega časa in kdor mi še ni izročil spovednega listka, naj to izvrši na prihodnji seji 7. jun. Ako slučajno kateri ni dobil listka, naj pride gotovo na sejo da se opraviči, drugače bo imel neprilike, ker jaz se hočem držati društvenih in Jednotinih pravil; tako se jih naj tudi drži vsak član, pa bo šlo vse gladko naprej, drugače pa ne.

S sobratskim pozdravom
John Udovich, tajnik.

Is urada tajnika dr. sv. Jeronima, št. 153 Cannonsburgh, Pa.

S tem naznanjam vsem članom in članicam, da se je na zadnji redni seji dne 1. maja t. l. naš dosedanj tajnik in zastopnik pravilno odpovedal svoji uradniški službi. Ker ga muči dolgotrajna bolezen, je rekel, da ne more več teh poslov opravljati. To je nas primoralo, da je bil na njegovo mesto izvoljen tajnikom in zastopnikom dobroznani sobrat John Pelhan, Box 174 Houston, Pa.

Tukaj vas opominjam vse cenj. člane in članice našega društva, da za ta mesec še meni plačate vse Jed. in društ. asemente in sicer najkasneje do 22. maja, da mi bo mogoče sestaviti natančen račun. Zaenop pa prosim društvene nadzornike, da pridejo knjige tajnika in blagajnika pregledat,

predno jih oddam novoizvoljenemu tajniku.

Posebno pa prosim vse člane (ice) da se bolj redno vdeležujejo mesečnih sej in tudi bolj točno svoje asemente plačujejo, kar bo novemu tajniku dosti olajšanega pri delu. Povem vam, da ste se to leto v tem oziru slabo odzvali.

Dalje opominjam vse naše člane, živče izven društvenega sedeža, da kdor hoče imeti prestopni list, naj plača asess. za isti mesec, ko prestopni list zahteva in še za 1 mesec naprej; potem bo vse pravilno storjeno bodisi pri društvu, kakor tudi od strani Jednote.

K sklepu vas še enkrat opominjam, da se pogostoma vdeležujete rednih sej in od danes naprej vsa pisma tikajoča se našega društva naslavlajte na novega tajnika, sobr. John Pelhan-a. Ob enem pa vas še vse člane(ice) K. S. K. J. lepo pozdravljam in vam želim mnogo napredka,

Vam udani sobrat,
Frank Oheplak,
bivši tajnik in zastop.

Sheboygan, Wis.

Prišel je lep, cvetoči maj, katerega pozdravlja vsako človeško srce z največjim veseljem; ravno tako smo ga tudi mi tukaj pozdravili.

Dne 1. maja zvečer smo imeli v naši cerkveni dvorani dramatično predstavo "Veriga", katero so priredile članice dr. "Kraljica Majnika" št. 157 K. S. K. J. — Prvič je nekaj prav lepega, ker nosi to društvo tako krasno ime; drugič pa je nekaj posebnega, ker smo ta dan obhajali 10 letnico dramatičnega delovanja v naši naselbini. Tekom minulih 10 let smo že vprizorili dvainšestdeset raznovrstnih dramatičnih predstav. Igrali smo žalostne in vesele; šaljive in zgodovinske igre; zatoraj bi jaz želel, da bi ne zaspalo to delo, ampak da bi se razcvetelo in da bi rodilo polno sadu tudi v bodoče.

Ako prebiramo dandanes razne časopise vidimo, da je sedaj dramatika po celem svetu na prvem mestu. Koliko denarja izda ameriško ljudstvo za gledališča, kjer se goji umetnost in veda. Tudi mi Slovenci ne smemo spati.

Na tem mestu izrekam prav lepo zahvalo vsem članicam društva "Kraljica Majnika", ker ste mi dale za moj trud tako lepo nagrado. To bom še bolj pomnil, kar sem prejel dar ravno za 10 letnico mojega delovnja na dramatičnem polju. Vsak igrovodja (režiser) ve, koliko je truda predno se vprizori kaka igra.

Zdaj pa je moja iskrena želja, da bi se enkrat zbrali vsi, ki ste že kedaj igrali v teh preteklih 10 letih, da bi nekaj ukrenili in storili za napredek dramatične in pa v korist naše farne cerkve Sv. Cirila in Metoda. Bodimo vsi dobrih misli in bo šla stvar gladko naprej. Z rodoljubnim pozdravom
Jakob Prestor.

Millvale, Pa.

Kakor znano, je dne 26. marca t. l. zgorela naša hrvaška cerkev sv. Nikolaja v Bennett, Pa.

Zavarovalnina je sprejeta, \$35,000.00 za novo delo bo pa potrebno okoli \$50,000.00. Zaradi tega si je naš častiti gospod župnik Rev. Jos. Sorich vzel nalogo, da naprosi za milodare pri organizaciji in kompaniji, kjer so naši farani zaposleni oziroma člani, tako, da se doseže saj do nekaj primanjkljaja.

Znano je, da so zdaj slabi časi, da bi veljalo vse uboge farane.

Do zdaj so darovala Društva št. 33 K. S. K. J. \$50.00 in št. 50 \$100.00, zaradi tega bi bilo lepo, da i druga cenj. društva

v Pittsburghu ista posnemajo, saj sta v kateri je številno Hrvatski ali faranov.

Društvom št. 38 in 50 najpoplajša hvala. Bog povrni stotero!

Član.

Cornwall, Pa.

Dragi sobrat urednik:—

Odmerite malo prostora, da napišem par vrstic, da pridemo tudi mi, z zelenega Cornwalla (Koruzne stene) v javnost, da bodo rojaki širom Amerike znali, da smo tudi tukaj Slovenci.

Škoda bi bilo na široko pisati o tukajšnjih delavskih razmerah, ker so—od muh, kot povsod. Pozimi je še šlo, ko je vsakdo nestrno pričakoval mile pomladi in boljših časov. Tako imamo pač lepo vigred, pa slabe delavske razmere, da slabše ne morejo biti. Nekateri delamo po 3 dni, nekateri malo več; drugi pa nič. In tako gremo teden za tednom vedno bližje smrti.

Pa vseeno še ne obupamo, ker nam daje neka posebna zaloga! pogum; ko bo pa enkrat še ista pošla, nam bo pa slaba predla; posebno to leto, nam je slana vse črešnje pobrala; solata in druga vrtna zelenjad pa lepo kaže. Pa, kaj, ko se brez kruha ne da jesti?

Moram še omeniti, da sem bil v nedeljo dne 8. maja v Steeltonu, Pa., in sem obiskal številno ondodnih rojakov, po večini vsi člani dr. sv. Alojzija št. 42 K. S. K. J. To je res nekaj pomenljivega in veselega zame, da ne morem vsega opisati.

Kako lepo se tam rojaki med seboj razumejo! In kako so praktični Slovenci ter verni katoličani. Vse hiti lepo in po božjo k službi božji. Kaj takega res nisem pričakoval. Seveda, to gre tudi zasluga, ker imajo vrlega župnika Rev. Luka Gladek-a. Take lepe pridige kot ono nedeljo nisem čul v slovenskem jeziku že celih 26 let, odkar sem v Ameriki. Kako lepo majo naši rojaki v Steeltonu tudi svojo mladino vzgojeno; ni jih sram materinega (slovenskega) jezika da v istem celo rajši občejuje kot v angleškem.

Tudi v Steeltonu se sedaj slabo dela; pa navzlic temu se naši rojaki tam dobro počutijo, ker imajo večinoma vsi svoja lastna domovja, pa kako krasna in lična!

V naglici sem obiskal samo nekaj rojakov: John Simoniča, Anton Papiča in Martin Težaka. Vsi ti so gospodarji lepih hiš. Zabavali smo se v domači družbi poleg Noetove kapljice prav izborno. Vsem skupaj srčna hvala za izkazano mi gostoljubnost in postrežbo; posebno še John Simoniču in njegovi celi družini, in Anton Papiču in njegovi g. soprog. Prej ali slej vam bom skušal to naklonjenost povrniti. Pozdrav vsem skupaj. Na zopetno svidenje!
Peter Lukanič,
Bx 44 Cornwall, Pa.

Nova maša v Joliet-u.

Po dolgem presledku je v tekočem letu zopet zadela našo jolietško naselbino redka čast, da zamoremo pisati o tu se vršeci novi maši katerega izmed naših slovenskih bogoslovcev. To redko slavnost bomo obhajali prihodnjo nedeljo dne 22. maja, na praznik Presv. Trojice v naši cerkvi sv. Jožefa ob 10. uri dopoldne, ko bo prvič daroval sv. mašo naš sobrat in domačin Rev. Matija J. Butala.

C. g. novomašnik je bil rojen v Jolietu dne 14. junija l. 1898. Ker je nadebudni dečko kazal izvanredno nadarjenost in veselje za najbolj častni in težavni (duhovski) stan, so mu njegovi stariši John in Katarina Butala, živčič na 613 N. Broadway ugodili po želji.

Mladi Matija je obiskoval našo farno šolo od l. 1904 do 1911, zatem 1 leto Joliet Township visjo šolo, od l. 1912 do sedaj pa semenišče sv. Frančiška v St. Francis, Wis. Učil in zdaj se je v šoli vedno izborno in tako lepo, da je svoje študije dokončal še pred svojim 23. letom. Posvečenje v mašnika pred predpisano starostjo mu je cerkvena oblast iz važnih razlogov dovolila.

Oče č. g. novomašnika je doma iz Nerajca pri Črnomelju in biva s svojo ženo in družino že 30 let tu v Jolietu. Č. g. novomašnik ima še 2 brata in 1 sestro.

Naša slovenska jolietška naselbina se veseli tega dneva; saj bo Rev. M. J. Butala prvi, tni rojeni Slovenec, naše gore list, katerega je zadela ta redka čast in bo tudi pastiroval med svojimi rojaki in domačini kot kaplan pri cerkvi sv. Jožefa.

Mnogo uspeha in božjega blagoslova pri delovanju v vinogradu Gospodovem.

Č. g. novomašniku v pozdrav in počast nam je poslal Rev. A. Sojar nastopno krasno pesem kot svojemu duhovskemu tovarišu in svojemu nekdanjemu učencu. Za to pozornost izrekamo Rev. Sojarju iskreno zahvalo

Novomašniku Rev. Mat. Butala.

Novi mašnik, bod pozdravljen!

Danes kor vesel prepeva. Gloria in excelsis Deo! Glas po cerkvi tvoj odmeva.

Rojstni dom in cela fara Tebe mašnika proslavlja; Mesec majnik s svežim cvetjem

Cerkve mlado moč pozdravlja.

Naše gore list si, sinko, Zvon iz line tebi poje... Kakor zvon vse vabi k sebi, Vabil boš ti ovce svoje.

Vsa vesela Mati s Sinom Danes z neba na te gleda... "Dekla glej sem..." in postala Je za nas meso Beseda.

Isto čudo na oltarju Danes vera tvoja vidi; Jezus pride v roke tvoje Na besedo tvoje: pridi!

Vse dni tvojega življenja Naj ti solnce sreče sijel! V mračnih urah čvrsto stopaj

V varstvu Jezusa, Marije! Rev. Anton Sojar — katehet novomašnikov.

NOVOMAŠNIK REV. MATIJA J. BUTALA.

LOKALNE VESTI.

V zadnji številki "Glasila" smo poročali o dveh graduantih naše slovenske farne šole sv. Jožefa, ki sta naredila najboljšo skušnjo za sprejem v višje šole. Danes prinašamo slike teh dveh vrlih graduantov. Mladi George A. Vertin bo

prišel letos v jeseni pohajati v De La Salle višjo šolo Krščanskih bratov na podlagi podeljene mu ustanove reda Kolumbovih Vitezov; gđc. Mary Lavriceva se bo pa tudi 4 letno brezplačno učila na dekliški akademiji sv. Frančiška. Mnogo uspeha!

DVA ODLIČNJAKA SLOV. FARNE ŠOLE V JOLIETU.

GEORGE A. VERTIN

MISS MARY LAVRICE.

Seja predsed. jolietških društev V četrtek večer ob pol 8. uri se vrši v dvorani stare šole seja predsednikov jolietških društev, kjer se bo določilo in postavilo spored za nedeljo, povodom nove sv. maše našega do-

mašina Rev. M. J. Butala. Na tej seji bo na dnevnem redu tudi nameravani piknik jolietških društev K. S. K. J. o priliki praznovanja 5 letnice obstanka Mladinskega društva, vršče se dne 5. junija t. l.

MAJNISKA GLORIJA.

Ave, ave!
Slava, čast Mariji!
Lač nebeške zarje
jo obdaja.
Majniške oltarje
diči slika
zlata, veličastna
v svojem žaru.
Krona njena častna
v biserih se
tisočerih sveti.
Bujno lepi
vzkliči so nam cveti,
koder njeni
zlato obsvetijo
žarki polja. —
Slišim melodijo
božjih pevec,
neumljivo, krasno,
ki pojo ji
z godbo harfe glasno.
Zdrava bodi!
Vsklikamo mi vsi ji:
Ave, ave!
Slava, čast Mariji!

Slavomir.

Stebri krščanske omike.

Posvečevanje nedelj in praznikov je največjega pomena za človeka in večno srečo vsakega naroda. To uči sv. pismo, to potrjuje izkušnja in zgodovina.

Zunanja lepota sv. katoliške Cerkve v kakem kraju je v prvi vrsti odvisna od rednega in vestnega posvečevanja nedelj in praznikov. Moč in veljavo kakega naroda na svetu je sicer dar božji, vendar je navadno navezana na naravne čednosti po eni strani in na vestno praznovanje Gospodovih dni po drugi strani.

O tem bomo še govorili; zdaj smo to le mimogrede omenili, da se zbudi in poveča zanimanje in vnema za to veliko dolžnost.

Danes nadaljujmo razpravo. Kakor smo slišali, ima ta zapoved dve dolžnosti v sebi; prva je: bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spoštovanjem in skrbnostjo; druga: ne opravljaj ob teh dneh nobenih hlapčevskih in drugih prepovedanih del.

Najprej je treba vedeti, katera so tista prepovedana opravila?

Vsa človeška opravila razdeljujemo v tem oziru v dve vrste:

1. Hlapčevska dela so opravila za telesne potrebe in s telesnimi močmi opravljena. Rimljani so imenovali taka dela suženjska, ker so jih nakladali sužnjem.

2. Svobodska dela so opravila za duševne potrebe, z močmi duha opravljena. Ker so se le svobodni Rimljani s takimi reči pečali, so jih imenovali zato svobodska dela in opravila.

3. Skupna opravila, ki dušnim in telesnim potrebam služijo in se od vseh ljudi enako izvršujejo.

4. Sodna in tržna opravila, ki se vrše na trgu ali na sodišču ali sicer javno in očitno pred ljudmi.

Izmed vseh teh raznih del in opravil so prepovedana ob nedeljah in praznikih le hlapčevska dela in nekatera sodna in tržna opravila.

Katera so hlapčevska dela, morete iz prejšnje razlage lahko sami določiti. Za zgled pa naštejemo nekatera vrste takih del:

a) poljska, gorska, gozdna in podobna dela, n. pr. orati, žeti, mlatiti, kositi, kopati, sekati, žagati, klati, cepiti, itd.;

b) dela rokodelske obrti, n. pr. zidarjev, tesarjev, krojačev, čevljarjev, šivilj, peric, kovačev, sedlarjev, mizarjev, itd.;

c) dela po tovarnah, rudokopih, premogokopih, strojarah, kamnolomih, opekarnah, skladiščih, itd.;

č) ročna dela domače obrti lahke vrste, kot n. pr. nogarice plesti itd.

Sodna in tržna opravila so tudi prepovedana, pa ne vsa, ampak le nekatera, ki jih tuka naštejemo.

a) Prepovedana so sploh tista sodna opravila, ki so združena s hrumom in šumom, kjer se ljudje med seboj veliko in glasno razgovarjajo o kakem prepiru ali tožbi, kjer se kre-gajo, kjer eden zoper drugega pričajo, kjer prisegajo, kjer se vodi preiskava ali obravnava, ko se razglša razsodba v pravnih zadevah.

Kar ina človek sam opravi-ti s sodnikom, notarjem ali za-govornikom, ko ni treba dru-gim ljudem o tem nič vedeti, to ni prepovedano ob takih dnevih.

b) Tržna opravila so pa vsa na javnih sejnih, tržnih dneh, shodih se vršča opravila ku-povanja in prodajanja; in po-leg tega se nekateri druge kup-čijske, najemniške in enake slovesne pogodbe.

Pri nas v Sloveniji velja dan danes ta-le pravica:

1. Če pade semanj dan ali tržni dan na praznik, se pre-stavi na drug prost dan. Le-tam, kjer je že stara navada, da se na tak praznik drži sejem, bi se smelo prodajati in ku-povati; vendar mora biti že vse blago prejšnji dan pripravlje-no, kakor tudi stojnice in lo-pe postavljene.

2. Javne dražbe se ne sme-jo vršiti ob teh dnevih, ker so navadno s šumom združene in motijo službo božjo.

Potrpi se pa v slučaju, ka-dar ljudje nimajo časa ob de-lavnikih da se napravi taka dražba v nedeljo, pa še-le po-tem ko je služba božja konča-na.

3. Prodajati in kupovati po trgovinah, štacunah, barakah, botegah itd. ob nedeljah in praznikih ni dovoljeno; vse take prodajalne morajo biti zaprte. Le v tistih krajih, kjer je taka navada, da ljudje ob nedeljah in praznikih, ko pri-hajajo v cerkev, obenem tudi kupujejo, kar treba čez teden za dom le tam in le toliko je dovoljeno odprto držati in prodajati.

Primerjajte s tem tudi ono, kar določujejo državne posta-ve v oziru obrtnega reda in nedeljskega počitka, in pa raz-ne ukaze deželne vlade.

Vsa druga opravila so ob ne-deljah in praznikih dovoljena. Torej se sme take dni: brati, pisati, računati, risati, slikati, študirati, poučevati, peti, gosti itd., ker to so svobodska opa-ville.

Prav tako so dovoljena skup-na opravila: potovati peš, na konju, na vozu, na železnici ali na ladji. Sme se tudi loviti ri-be, tiče in zverino, kolikor se da brez večjih priprav.

Na podlagi te razpredelbe in razlage zdaj lahko presodi-te, katera so prepovedana, ka-tera pa dovoljena dela in o-pravila.

Kdaj in zakaj je pa vendar le dovoljeno opravljati ob ne-deljah in zapovedanih prazni-kih kaka prepovedana dela?

1. Dovoljena so vsa tista hlapčevska dela, ki so v tesni zvezi s službo božjo, kakor n. pr.: zvoniti, križje, bandera, svečilke nositi, pogreb napra-viti itd. Cerkve zidati, kriti, beliti itd. ni dovoljeno.

Kamen, pesek, les, opeko itd. za cerkev voziti ni dovoljeno. V sili pa se dobi dovoljenje od škofa.

Po cerkvi pometati, prah brisati, oltarje napravljanje, evetlice nabirati, vence viti in šopke vezati, vse to naj se na-pravi prejšnji dan; ako se ni zgodilo, se naj stori v nedeljo, a če je lenoba kriva te zamude, ni brez malega greha.

2. Sila in potreba izgovar-ja tiste delavce, ki delajo pri takem gospodarju, ki ne pozna nedeljskega počitka, ako ne morejo dobiti dela drugod.

Vendar se morajo odločno u-preti taki zahtevi, kadar vidi-jo, da prihaja iz hudobije go-spodarja, ki zaničuje Cerkev in njene zapovedi.

Sila izgovarja uboge ljudi: matere, ki za otroke kaj zaši-jejo in operejo, dekile in delav-ke, ki nimajo za take reči časa med tednom.

Sila izgovarja kmetovalce, a k vsled slabega vremena ne morejo v delavnici spraviti poljskih pridelkov, smejo ob nedeljah, kar je res potrebne-ga, opraviti. Pravilno pa je v takih slučajih, če so dela očit-na, da se zgodi to z vednostjo župnika, ki bo drugje ljudi na to opozoril, da ne bo pohujša-nja in zgledevanja.

Sila izgovarja rokodelce, n. pr. krojače, čevljarje, šivilje, kadar treba nenadno napravi-ti obleko za pogreb, potova-nje ali kaj podobnega.

Sila je tudi za peke, mesar-je, da pečejo kruh in sekajo meso ljudem, ki ga morajo sproti kupovati. Vendar je živino treba prej zaklati in vse drugo pripraviti.

Sila je tudi v nesreči povod-nji, požara, potresa; da se u-brani škoda, so taka hlapčev-ska dela dovoljena.

Sila in navada opravičujo gospodinjice, če kuhajo, posti-ljajo, pometajo in sploh vsak-danji red napravljajo po hiši in dvoru.

Mleti ni dovoljeno, če ni si-le. Briti in striči se sme, da le maše ne zamude.

Tovorov voziti se ne sme s konji, ne po železnici, ne z lad-jo. Le tisti tovari, ki so bili že pred praznikom naloženi, se smejo prepeljati, ako sicer ne pridejo pravočasno na svoje mesto.

Nasprotna navada bi sicer mogla spremeniti to prepoved, pa je ne kaže vpeljati. Že-leznice in pošte naj torej pre-peljavajo ob nedeljah le to, kar je res nujno, drugo naj po-ka delavnika. Tako ravnanje pametni ljudje drugod po sve-tu in se jim obnaša dobro. Ce-lo vlade po nekaterih drža-vah kakor n. pr. na Angleškem, v Ameriki, to drže, zakaj bi to-rej pri nas v katoliški državi to ne bilo mogoče.

Kljub temu, da imajo An-gleška in Amerika nedeljski počitek, so to bogate dežele, pri nas pa bogati le žid in po-gan, kristjani pa ležejo v be-do in pomanjkanje, ker nimajo blagoslova božjega.

To so zapovedi o nedeljskem počitku, katere treba dobro po-znati.

Zdaj pa zopet pogledimo in presodimo, kako je pri nas?

1. Ali se pri nas izpolnjuje ta dolžnost nedeljskega posve-čevanja vestno in natanko, ali ne?

2. Ako se ne izpolnjuje, s čim se ljudje izgovarjajo? Ali so ti izgovori veljavni?

3. Ali smo voljni in pri-pravljeni storiti vse, da se vsak nered odpravi in vpelje lepo posvečevanje nedelj in prazni-kov?

"Bogoljub."

Zadnja želja matere.

(Tragična slika iz življenja.)

Čas: dne 8. maja 1921

Kraj: mesto Chicago.

I. prizor.

Mati na smrtni postelji.

V neki leseni koči na zapad-nem delu mesta Chicago se bo-ri s smrtjo siromašna starka-vdova. — Zdravnik ji je dolo-čil samo še 24 ur življenja.

"Prav rada se umaknem s tega sveta drugim", je šepeta-la starka zdravniku, "če bi se mi zadnja želja izpolnila."

"Kaj Vam pa teži srce?" jo je vprašal zdravnik. "Povej-te mi, morda Vam lahko jaz pomagam!"

"Rada bi videla samo še svojega sina Roy-a".

— "Kje pa se nahaja Vaš ljubljeni sin?"

"V kaznilnici v Jolietu," je zahtela skrbna mati.

"Tri leta ga že nisem vi-dela in ga gotovo nikdar več ne bom, ker bo še le čez 7 let prestal svojo kazen. — O, moj ljubljeni sinko, pridi vendar pridi, zdaj ob moji zadnji uri!" — Saj si bil vendar tako ljub in dober! — Pripeljite mi sina da ga še enkrat vidim, potem pa rada za vedno zatisnem svo-je oči!"

Starka se je obrnila v po-stelji proti steni in je glasno zaplakala. O, dragocene sol-ze hrepenenja dobre in ljubeče matere! —

Zdravnik odhaja.

II. prizor.

Prošnja na Materin dan.

Med potjo domov, je zdrav-nik o žalostnem stanju umira-joče vdove Mrs. A. W. Wall obvestil Jozijo Sibley-a, pa-storja bližnje presbiterijske cerkve in mu razkril njeno po-slednjo željo.

Rev. Sibley, dasiravno še le za rano proti jutru, je telefo-nično pozval guvernerja Small-a v Springfieldu, pro-seč ga, da naj dovoli kaznje-nju Roy Wall-u par ur svobode, da ga bo njegova mati zad-njič videla. Guverner mu je obljubil tozadevno pomoč.

Guverner Small pogleda na stenski koledar in potegne iz žepa svojo uro.

"Da, danes je 'Materin dan'. — Uboga mati!" si mi-sli. "Dan se baš začelja. Mor-da bo pa že prepozno!"

III. prizor.

V jolietški kaznilnici. — Roy na potu.

Cing, cing, cing! je zaropotal telefonični zvonec v pisarni jolietške kaznilnice, kjer je opravljal kapitan C. J. Carl-son svojo nočno službo.

"Halo! — Kdo tam?"

"Guverner Small v Spring-fieldu."

"Kaj želite g. guverner?"

"Jelniku Roy Wall-u dovo-ljujem, da takoj obišče svojo bolno mater v Chicagu."

Čez par minut je že dirjal kaznilniški avtomobil po glad-ki cesti iz Jolietu v Chicagu. Na avtomobil se je nahajal šofer, jelnik in paznik E. Oberbey.

"Vozite hitro, da ne zamu-dimo!" je velel paznik razbur-jenemu šoferju. Dvrite kolikor hitro morete, ker vsaka minu-ta je draga. Gre za življenje in smrt!"

In avtomobil je drdral z 70 milj brzine proti Chicagu. —

IV. prizor.

Mati in sin. — Izpolnjena mate-rina želja.

Pastor: "Ljuba žena! Ne o-bupajte. Vaš sin bo kmalu tu-kaj!"

"Torej ga bom vendar lahko videla! Oj hvala Bogu; O prav rada ga pričakujem. Morda že gre! Stopim pogle-dat k oknu."

Čujejo se glasovi pred hišo.) (Sin v družbi paznika stopi v sobo.)

"O dragi moj nesrečni sin! Vendar si prišel da mi zatisniš oči! Bog blagoslovi našega gu-vernerja za to dobroto!"

V tem trenutku je starka na glas zaplakala in se v objemu nagnila v naročje ljubljene-ga sina z gorkimi poljubi.

(Smrt trka na vrata.)

"Sin moj, ko boš zopet prost — bodi priden!", to so bile zadnje besede te zlate mate-re, kajti v tem trenutku je glo-boko zdihnila, nagnila svojo glavo na sinovo in — umrla.

Kmalu zatem je kaznilniški avtomobil bolj počasi vozil do-mov proti Jolietu z jelnikom Roy Wall-om in paznikom.

Potrti Roy Wall je med pot-jo natihoma sam sebi prisegel, da bo izpolnil zadnjo željo svoje, zdaj že pokojne dobre matere.

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

Orodje, orožje in običaji Indi-jancev.

Prvotni Indijanci so vporab-ljali za svoje glavno orožje lok in strelice (pušice) ter se-kirice iz brušenega kamna; še le čez čas so dobili od Evropej-cev tudi puške in drugo mo-derno orožje, v katerem so se mojstrsko izvežbali. Oblačili so se v kožuhovino divjih ži-vali in bivolov; namesto čevl-jev, so nosili posebne vrste šolne "moccasin" narejene iz jelenove, ali moosove kože. Indijanci so v obče izborno telesno razviti; zato so najbo-ljši tekači, plavalci in tudi st-relci. Ker živijo od rojstva do smrti samo v naravi (po goz-dih) so jim navade skoro vsa-ke živali, ptice ali ribe dobro znane; posebno vstrajni in sp-retni so na lovu, ko zasledijo kak žival in se ne brigajo dosti za glad, žejo, mraz, ali hudo vročino; pravi Indijance-ne bo nikdar tožil, če se mu godi slabo, ampak bo prenašal vse napore z junaško požrtvo-valnostjo. Kakor je Indijancee vstrajen proti samemu sebi, tako je tudi surov, neumljen in zločinski napram belokož-cem; najbolj divjaško in krvo-ločno plemo so bili Iroquois Indijanci ki so svoje žrtve na grozovite načine trpinčili. Ka-kor že navedeno, je padel tudi francoski misijonar Father Breboeuf tem Indijancem v roke. Najprvo so nesrečnika pri živem telesu od glave do nog žgali; potem so mu odre-zali spodnjo ustnico in čeljust, nakar so mu porinili še kos vročega železa v grlo. Po 4 ure trajajočih groznih mukah so temu mučeniškemu misijonar-ju še odprli prsa in iztrgali njegovo srce; mnogo belokož-cev so tudi skalpirali.

Ako se je kak ujetnik (belo-kožec) znal pravilno in nad vse junaško zadržati, so ga tu-di sprejeli za člana svojega plemena.

Bojevanje Indijancev, vera in denar.

Razna indijanska plemena so si bila vedno v nasprotju ali sovraštvo. Kadar so se pri-pravljali na boj, so si v zna-menje vojne napovedi pobar-vali obraze z rumeno, višnjevo in rdečo barvo; zatem so se o-borožili z loki, puščami, sul-cami, palicami in sekiricami in so se podali s divjim krikom in plesom na svoj plen.

Na tem svojem vojnem po-hodu so Indijanci tudi nosili šop las skalpirane glave v z-namenje kaj lahko sovražnika čaka. Največje veselje za In-dijance je bilo, če je mogel ži-vemu belokožcu potegniti ko-žo z lasmi vred z glave; ta šop je nosil krvoločni Indijance kot trofejo vedno ob svoji st-rani. Indijanci se niso nikdar bojevali na planem, ali na rav-nini, temveč vedno po zasedah v gozdih; največja slava za rdeče-poltnega bojevnika je bila, če je mogel dobiti z gla-ve potegnjeno kožo svojega nasprotnika.

Indijanci niso imeli nobene vere; pač so obožavali naravo v celoti, osobito solnce in pa svoje prednike. Vse verske o-brede so običajno izvrševali takozvani "medicinariji", ki so na različne načine zdravili bolnike in izganjali iz njih hu-dobnega duha. Indijanci niso imeli ne svojih templjev (sve-tišč) in tudi ne pravih duhov-nikov. Mislili in verovali so pač v "Velkega duha", ki se nahaja v vsaki rastlini, dreye-su, reki, ali jezeru. Indijancee si misli svoja nebesa onstran groba, krasen kraj poln divja-čine, kakomr so pripuščeni sa-mo dobri Indijanci.

Ako je bilo treba skleniti vojno premirje, so se Indijanci obeh strank skupaj zbrali in kadili iz dolge (lepo okrašene pravne pipe (Calumet)).

Pri trgovini Indijanci niso rabili denarja, ampak so daja-li blago v zameno za lepo iz-brušene dele školk; ta vredno-stni drobiž se je nazivalo "wampum". Na ta način je prišel "wampum" v veljav-tudi kasneje pri kolonistih ko-so kupčevali in menjavali raz-no blago z Indijanci. Kolonisti so jemali od Indijancev kožu-hovino, divjačino in ribe, da-jali so jim pa za to odeje in razne železne izdelke; razliko-gene se je plačevalo z "wam-pum" denarjem.

V obče niso Indijanci radi delali, temveč lenarili in se preživljali samo z lovom. Skrb za bodočnost in starost jim je bila zadnja briga. Ko so imeli vsega dovolj so uživali čez mero, ko jim je pa predla slaba, so pa tudi potrpežljivo stradal. Indijancee se ni rad držal doma, ali svojega šoto-ra, temveč je ostajal dlje ča-sa na lovu, ali se je pa bojeval; med tem so morale pa ženske doma opravljati najtežja de-la; ko se je ta ali ona indijan-ska družina drugemu selila, so morale vse to delo ženske o-skrbovati.

Indijanci so bili posebno spretni v izdelovanju lokov, pušic, sekiric iz kamna, oble-ke iz kožuhovine, osobito pa čolnov iz brezovega lubja. S pomočjo teh čolničkov so obi-čajno naglo prevozili še tako nevarne reke in globoka jeze-ra.

Indijanci so zadnja stoletja novodošle koloniste naučili marsikaj praktičnega in korist-nega: kako pridelovati indijansko koruzo, o načinu uspeš-nega lova divjih živali in ribo-lova; dalje izdelovanja čolnov, o stavbi šotorov, o izdelovan-ju moccasin, čevljev in poseb-nih čevljev za sneg; dalje so jim dajali potrebna navodila, kako je bilo mogoče tekom zi-me pridobivati živež in vodo, in kako je bilo mogoče trebiti divje pustinje ter zaraščene gozdove z umetnim požigan-jem.

IV. POGLAVJE.

Stalno priseljevanje kolonistov. Angleške naselbine.

Virginia 1607.

Londonška in plymouthska družba. — Začetkom 16. sto-letja je bila Anglija prav malo na dobičku v zvezi z odkritjem novih krajev v Ameriki po raziskovalcu Cabotu, tako tu-di Raleigh-u. Ker je imela v-lada pri tem celo ogromno fi-nančno izgubo, se ni hotela več spuščati na lastne roke v taka podjetja. Navzlic vsemu temu je pa Anglija skušala razširiti svojo trgovino preko morja in doseči v tem oziru prvenstvo, kar je čez čas tudi dosegla.

Leta 1606 je v srho tega an-gleška vlada izdala charter po-slovanja London in Plymouth prekomorski družbi, sestoeči po večini iz samih uplivnih in bogatih trgovcev iz Londona in Plymoutha. Z izdajo tega charterja sta imeli označeni družbi pravico ustanavljati naselbine v državi Virginiji, ki je bila istočasna izključna last angleške države. London-ska družba je mela dovoljenje kolonizirati ozemlje med rtom Fear do ustja reke Potomac; Plymouth družba pa od Hud-son reke do Fundy zaliva. O-zemlje od ustja reke Potomac do Hudsona (od 38—41 sto-pinj severne širine) je bilo o-bema družbama za naseljevan-je na razpolago.

(Dalje prihodnjic.)

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

Ishaja vsako sredo.

Lastnjim Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah Amerikih.

Uredništvo in upravnništvo:

1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

Naročnina:

Za člana, na leto

Za počlane

Za izozemstvo

\$1.20

\$2.00

\$3.00

OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA Maintained by and in the interest of the order. Issued every Wednesday.

OFFICE: JOLIET, ILL. Phone: 1048.

Subscription price:

For Members, per year

For Nonmembers

For Foreign Countries

\$1.20

\$2.00

\$3.00

Naseljenci na farme!

Ko je nedavno imenovani generalni naselniški komisar W. W. Husband nastopil svoj urad, si je pred vsem nadal nalogo rešiti pereče vprašanje številnih priseljencev po večjih mestih in pomanjkanje delavcev na farmah. Tozadnja ideja Mr. Husband-a je, da naj bi dobil sleherni naseljenec takoj pri svojem prihodu v Združene države gotovi kompleks zemlje za obdelovanje.

Ker je v Ameriki na tisoče in tisoče zapuščenih farm, in še na milijone akrov neobdelane zemlje, naj bi se te farme in zemljišče razdelilo med one naseljence, ki so bili farmarskega dela še v starem kraju vajeni. V to svrhu naj bi šle ameriške banke in trgovci z denarno pomočjo tem farmerjem na roke; vso stvar naj bi se pa vodilo pod državnim nadzorstvom. Pred vsem naj bi dobili priseljenci toliko akrov neobdelanega zemljišča; vlada naj bi jim dala potrebna navodila in orodje za čiščenje in obdelovanje farm, tako tudi semena in živino. Na ta način se je pred več stoletji delalo s prvimi naseljenci, ki so sčasoma pretvorili ameriške pragozde in planote v rodovitne farme. Slehernemu priseljenec naj bi bila dana priložnost da bi lahko tekom 20—30 let odplačeval morebitno posojilo, tako tudi zemljišče.

Idejo novega generalnega naselniškega komisarja odobravajo vsi agrarni veščaki. Ako se ta načrt uresniči, ne bo stvar samo za Združene države velikanskega pomena, ampak tudi za novodošle Evropejce, ki so po večini marljivi in izkušeni kmetovalci. Vlada bi rada spravila kolikor mogoče veliko število inozemcev na farme, kjer bi postali sčasoma samostojni in neodvisni, kar je po mestih dandanes nemogoče. Tudi, če pride semkaj kak podjeten starokrajski poljedelec brez denarnih sredstev, mu bo šla vlada na pomoč, da se mu ne bo treba ukvarjati po mestnih tovarnah, kjer si marsikdo kmalu svoje zdravje pokvari; najbolj zdravi kraji za življenje so farme.

Da dosedaj niso imeli semkaj došli inozemci dosti veselja do farm je bil vzrok ta, ker so jih njih ožji sorodniki in prijatelji svarili pred takim delom, čes, da je skrajno naporno, dolgočasno i. t. d. Marsikdo, ki je morda poslušal nasvete svojih sorodnikov se danes kesa ker se mu ne godi tako udobno kot pa če bi se bil že tedaj podal na kmetijo.

Jasno in lahko umevno je, da naj bi ostal sleherni priseljenec pri svojem starem poklicu in delu. Če je bil n. pr. rokodellec, naj tudi tu svoj poklic nadaljuje; neumestno je pa če kak bivši kmetovalec opusti svoje delo; s tem je napoti prebivalcem po mestih, med tem ko na farmah vedno primanjkuje pridnih delavčnih rok.

Še pred 40 leti je bilo v Združenih državah v tem pogledu boljše in drugače. Okrog l. 1880 ko je bil naval priseljencev iz južno ter istočne Evrope na svojem vrhuncu, tedaj se je večina inozemcev naseljevala na farme. Pri ljudskem štetju l. 1880 se je do kazalo, da je tedaj izmed celokupnega števila prebivalstva živelo 70.5 odst. ljudi na farmah širom držav. Od tedaj do l. 1920 so pa inozemci ostajali v ameriških mestih in industrijskih krajih; to je število prebivalcev na farmah danes skrcilo na 48.6 odst.

Generalni naselniški komisar daje tudi tem priseljenecem priznanje, ker so baš ti s svojimi marljivimi rokami dvignili ameriško industrijo na tako visoko stopinjo. Ker pa dandanes semkaj prihaja s evedno dosti inozemcev in sili v mesta, naj bi se ta sistem predruščilo, kajti po mestih je nemogoče najti dela in zaslužka za nove priseljence.

Res delo za take začetnike sprva ni lahko in prijetno; naseljenec je treba dostikrat s sekiro in krampom zamahniti predno izčisti samo en akro zemlje, kjer si hoče najprvo postaviti svojo kočjo za družino. Vseeno je pa dandanes v tem pogledu za začetnika—farmerja nekaj boljše kot pred leti, ker lahko polje obdeluje z vsemi modernimi stroji; dandanes so tudi ameriške železnice širom držav bolj preprežene kot leta nazaj; farmer lahko danes naroča potrebščine po pošti, in tako svoje gotove pridelke pošilja v bližnja mesta!

Takim začetnikom-farmerjem bo šel pred vsem na roke okrajni agent (County Agent) in pa poljedelski department. Dolžnost vsake državne agencije naj bi bila pomagati farmerju v vseh oziirih osobito pri izobrazbi njegovih otrok in sanitaciji njegove farme.

Da bi imeli novi farmerji več veselja po naselbinah, naj bi se naselbine, oziroma vasi bolj skupaj ustanavljale, ne pa preveč razarane. Domačija (posestvo) enega farmerja bi morala mejiti blizu domačije in gospodarskih poslopij drugega soseda farmerja. Predvsem pa naj bi se take farmerske kolonije ustanavljale v bližini katerega industrijskega mesta. Med temi začetniki-farmerji bi moralo biti tudi nekaj domačinov, ali Amerikancev, ki naj bi inozemcu dajali potrebne nasvete pri obdelovanju zemlje; farmerstvo pri nas v Ameriki se namreč precej razlikuje od poljedelstva v starem kraju.

Najprvo misli vlada na ta način spraviti številno inozemcev na zapuščene farme v državi New York, Michigan, dalje v državo Florida, Utah, Severni Dakota, Kentucky in Maine. Razne večje zasebne družbe in v tej zadevi tudi že obstoječe svoje pomoč s tem, da bodo nove farmerje brezplačno prevozile

na cilj. Dalje so kongresniki iz tujih farmarskih držav olajjali potom postaviti izposlovati večji kredit v svrhu doseganja ideje.

Jugoslovani v ljudskem štetju Združenih držav.

“Census Bureau” izdaja sčasoma izide o ljudskem štetju iz l. 1920. Pred nekaj dnevi je bilo priobčeno ljudsko štetje z ozirom na število tujerodnega prebivalstva v Združenih državah in sicer po državah, v katerih so se tujerodeci rodili. Izid štetja po materinskem jeziku ni bil še izdan.

Po objavljenih številkah je ljudsko štetje dognalo, da je v Združenih Državah 173,063 ljudi, ki so se rodili v deželah, ki tvorijo sedaj Jugoslavijo.

Da je to število povsem krivo in naravnost smešno, je vsakomur jasno. Znano je, da mnogo naših ljudi ni bilo všteti sploh, ali znano je še večje število onih, ki so bili uvrščeni kot “Avstrijci”. To se je zgodilo zlasti radi tega, ker se števeni komisarji (census enumerators) mnogokrat niso ozirali na politične spremembe v Evropi, marveč so vpisali ime države, kakršna je bila, ko so jo priseljenci zapustili. In to seveda je bila Avstro-Ogrska. Seveda nevednost ali nesporazumljenje mnogih naših ljudi je dajalo potuho tej zmoti, ki utegne—kakor navedemo spodaj—biti velike škode za naš narod.

Tako se je očitno zgodilo, da mnogo naših ljudi je bilo razvrščenih pod poglavje “Avstrija” oziroma “Ogrska”, pod katerimi imeni pa ni zapopadana več stara Avstro-ogrška monarhija, marveč sedanja Avstro-nemška republika oziroma sedanja Ogrska. Zlasti glede Avstrije je to na prvi pogled razvidno, kajti ljudsko štetje, ki navaja le 173,063 tujerodcev iz Jugoslavije naštevaja nič manj kot 574,959 kot rojenih v Avstriji (t. j. v Nemško-Avstriji). Pomislite pri tem, da ima sedanja Avstrijska republika le okoli 6 milijonov prebivalcev in da izseljevanje iz nemških kronovin prejšnje Avstrije sploh ni bilo nikdar preveč veliko, dočim so bile vse dežele, ki tvorijo danes Jugoslavijo, klasične zemlje emigracije, izvzemši staro kraljevino Srbijo.

Statistika o materinskem jeziku iz zadnjega ljudskega štetja ni bila še izdana, ali iz iste bo nedvomno razvidno komično dejstvo da je v Ameriki ogromno več Slovencev, Hrvatov in Srbov, kot ljudi, rojenih v Jugoslaviji.

Ali že na podlagi dosedanjih uradnih statistik daje se dokazati veliko pogrška, napravljena v zadnjem ljudskem štetju glede tujerodcev iz Jugoslavije, ki tedaj ni politično še obstajala pač pa navaja petero narodnostnih oziroma pokrajinskih grup, ki so sedaj zapopadene v Jugoslavijo, namreč:

Slovenci	173,431
Hrvati	93,036
Dalmatinci	5,505
Srbi	26,752
Crnogora	3,961
Skupaj	312,685

Iz poročila generalnega komisarja za priseljevanja (Commissioner General of Immigration) za leto 1920 je razvidno, da se je od vstevši, leta 1920 do 30. junija 1919 v Združene države 257,292 ljudi, spadajočih pod teh petero skupin, dočim se jih je zselilo 109,271, k ar daje za fiskalno desetletje 1910-1920 čist prebitek priseljevanja od 148,021. Če prištevamo to število k številu ljudskega štetja l. 1910, bi bilo sedaj po uradnih podatkih 460,706 Jugoslovanov v Združenih državah.

Tudi to število je še vedno premajhno, saj je znano, da mnogo naših ljudi je bilo vedno, bodisi radi nečistočnosti tukajšnjih oblasti, bodisi radi nevednosti mnogih naših rojakov, vpisanih pod poglavje drugih narodnosti ali sploh nič. No, vendarle že ti uradni podatki ameriških oblasti dokazujejo nezmislj izida ljudskega štetja l. 1920 glede tujerodcev iz Jugoslavije.

Da smo jako natančni, bi morali od zgornjega števila 460,706 odšteti one naše rojake, ki so se izselili iz Amerike tekom druge polovice l. 1919, kajti ljudsko štetje se ozira na stanje l. januarja 1920. Pred nami so uradni podatki, po katerih je od konca junija 1919 do konca junija 1920, zapustilo Združene Države 28,474 ljudi, ki so se povrnil v Jugoslavijo, dočim je od tja prišlo sem 1,888, kar daje za to fiskalno leto prebitek emigracije iz Amerike od 26,586. Tekom drugega poluleta 1919 se je torej število Jugoslovanov v Ameriko znižalo razmeroma za polovico tega števila, torej za približno 13,000. Trebalo bi tudi odšteti one Jugoslovane, ki spadajo politično pod Italijo, Reko ali Nemško Avstrijo, toda znano je, da ravno iz dotičnih dežel ni bilo bogve katerega priseljevanja v Ameriko. Na drugi strani pa treba v gornej uradno število prišteti vse one ne-Slovane, ki spadajo pod Jugoslavijo; in teh—pomislimo le na Kočevarje ter Švabe in Madjare v Vojvodini—je precej v Ameriki. Vse te okolnosti pa bistveno ne spreminjajo goroi navedenega rezultata iz uradnih statistik, ki dokazujejo ogromno netočnost zadnjega cenusa.

V interesu ameriških Jugoslovanov je, da se ravnokar izdano uradno število o Jugoslovanih v Ameriki čim prej popravi. To postaja zlasti velike važnosti z ozirom na nameravano skrcenje priseljevanja iz poedinih držav na podlagi treh odstotkov tu že nastanjenega priseljenstva. Očividno je, da bi bili Jugoslovani krivično prikrajšani, ako bi se za izračunjanje odstotkov vzel za podlago uradni izid zadnjega ljudskega štetja.

Jugoslovanski oddelek od Foreign Language Information Service, 15 West 37th Street, New York City, ki je sestavljal gorne statistične podatke, je radi tega začel potrebne korake, da se pomota ljudskega štetja glede Jugoslovanov popravi, in upa, da jugoslovanska javnost v Ameriki ga bo v tem podpirala.

Poštne hranilnice Združenih držav.

Svrha.—Vlada Združenih držav sprejema od občinstva obrestonostne poštne-hranilne vloge in jamči za izplačilo, kadar koli vlagatelj zahteva.

Kdo more vlagati.—Vsaka oseba, deset let stara ali več more otvoriti poštno-hranilno vlogo v svojem lastnem imenu, ako vloži eden ali več dolarjev v kateremsi bodi poštne uradu, ki je upravičen sprejemati poštohranilne vloge. Nikdo ne sme imeti več kot eno vlogo, bodisi v istem uradu ali po raznih. Vloga omožene žene, je prosta vsake kontrole ali vmešavanja s strani soproga. Poštni uradniki ne smejo povedati nikomur, iz česa in koliko vlogi, koliko znaša vloga.

Koliko se more vložiti.—Vsakdo more vlagati katerisibo

di znesek dolarjev in ob vsakem poljubnem času, dokler bilanca na njegov kredit znaša \$2500 ne vključivši naraslih obresti.

Kako se vloga.—Kdorkoli želi otvoriti poštno-hranilno vlogo, naj se obrne na poštni urad, kjer dobi natančne informacije. Ako radi katerega tehtnega razloga ne more dotičnik pri seboj na poštni urad, more poslati zastopnika, ki-dobi navodila, kaj mu je storiti. Kdor stanuje v kraju, kjer poštni urad ni upravičen sprejemati poštne-hranilne vloge, more otvoriti vlogo pri drugem poštno-hranilnem uradu potom pošte s posredovanjem lokalnega postmastra, ki bo dal vse potrebne informacije.

Vlaganje.—Ko je bil odprt poštno-hranilni račun, vlagatelj more vlagati svoj denar bodisi osebno, ali potom zastopnika, potom Money Order ali registriranega pisma, kjer poštni urad ne izdeluje denarnih nakaznic.

Za potrdilo o poštno-hranilni vlogi služijo poštno-hranilni certifikati, ki se izdajajo na ime vlagatelja in so potrdila o plačilu. Ti certifikati ne morejo se prodajati ali prenašati na drugo osebo. Ako so certifikati izgubljeni, pokradeni ali uničeni, izdajajo se novi certifikati.

Izplačila.—Vlagatelj more vsak čas zahtevati delno ali popolno izplačilo svoje poštne-hranilne vloge brez odloga. Zahtevati more to osebno, potom zastopnika ali po pošti.

Obresti.—Poštno-hranilni certifikati nosijo enostavne obresti od 2 od sto na leto. Obresti začenjajo potekati prvi dan meseca po mesecu, ki so bili izdani certifikati, in zapadejo ter so izplačljive po preteku vsakega polnega leta, kar so obresti začele potekati, in to dokler glavnica ostané na vložku. Ne izplačujejo se obresti za del leta.

Poštne hranilne karte in znamke.—Zneski pod enim dolarjem se morejo hraniti, ako se kupujejo poštne-hranilne znamke po 10 centov. Poštno-hranilna karta z desetimi hranilnimi znamkami, prilepljenimi na isto, sprejema se kot vloga od \$1.00, bodisi ko se otvori hranilni račun, ali ko se nadalje vloga, ali pa se karta novuje. Poštno-hranilne karte se izdajajo brezplačno.

Poštno-hranilni bondi.—Vlagatelj more zamenjati vso ali del vloge za registrirane ali kuponske United States Postal Savings Bonds, ki nosijo obresti od 2 in pol od sto in se dobivajo v vrednosti od \$20, \$100 ali \$500. Ako se ti bondi izdajajo v zameno za poštne-hranilne vloge, postane vloga seveda za toliko manjša in vlagatelj more nadalje vlagati do zneska \$2500. Vsak poštno-hranilni urad ima na razpolago okrožnice glede poštno-hranilnih bondov.

Navodila.—Kdor želi nadaljne informacije glede poštne-hranilnega sistema, more jih dobivati na vsakem poštne uradu ali, ako piše na Third Assistant Postmaster General, Division of Postal Savings, Washington, D. C.

KAJ BI BIL NEMŠKI KAJZER ZAHTEVAL?

Iz Berlina se poroča: ko je te dni prišla v debato v parlamentu nota Dr. Simonsa namenjena preds. Hardingu, je socialistični poslanec Rudolf Breitscheid ostro napadel nacionalistično stranko, ki se še dandanes navdušuje za kajzerja. Govornik je Nemcem med drugim sledeče predbacival: “Kakšni bi bili pa mirovni pogoji Nemcev, v slučaju, da bi kajzer Viljem zmagal? Kot bivši član odseka zunanjih zadev, sem na lastne oči te pogoje in zahteve čital. Kajzer bi bil zahteval od Amerike 30 dol. milijard vojne odškodnine; od Francije 40 milijard, od Anglije pa 30, to znaša vse skupaj 100 milijard dolarjev, ali 3 krat toliko, kolikor danes zavezniki od nas zahtevajo.”

Pri teh besedah je navzočim poslancem v parlamentu skoraj sapo zaprlo.

Da je bil bivši nemški cesar očiten sovražnik Združenih držav se je dokazalo iz njegove opombe na noto svoječasnega državnega tajnika Lansinga še leta 1917, ko je sedanji papež Benedikt skušal izposlovati mir. “Wilson zasluži breo!” je rekel nemški cesar. Ta vest je prišla v javnost po brošuri Filip Scheidemana, bivšega nemškega zunanjega tajnika, na podlagi katere skušajo socialisti dokazati, da je bil Vatikan proti vojni. Kajzerjeva pomba se je dobesedno glasila: “Wilson naj nikar ne misli, da baš on lahko z nemškim ljudstvom počenja po svoji volji. Treba je vzeti stvar, kakor v resnici obstoja. Niti nemški narod, niti naša armada, niti kajzer ne bodo odobrili Wilsonove mirovne ponudbe. Wilson ne zasluži drugega, kot—breo!”

Pa se je nemški kajzer hudo varal. Baš Amerika mu je dala najbolj hudo in zaslužno breo!

Oj, ta rozinovec!
Dne 10. maja je sodnik Parker v Marshfieldu, Wis., obso-

dil Peter Goloba in Mrs. Augusto Vogel v plačilo \$100 kazni in en mesec zapora, ker sta izdelovala in prodajala vino iz rezin.

Protikatoliška društva.

V nekem cerkvenem listu čitamo sledeče: “Katoličanom Združenih držav je prepovedano pristopati k prostozidarjem (Freemasons), dalje h Knights of Phythias, Odd Fellows, The Sons of Temperance in The Independent Order of Good Templars. Dalje so prepovedana taka protiverska društva, kojih tajnosti in skrivnosti je katoliški Cerkvi nemogoče dogmati in ona, kojih prisega obvezuje članstvo na kako slepo pokorščino.”

Mesto brez muh.

V nekem listu smo nedavno čitali načrt waukeganskih mestnih očetov, da naj polska mladina započne krvavo vojno — muham. Za ta načrt se osebno pogajal prof. Caldwell. Da pa ne bodo otroci zastonj muh lovili in pobijali, je bila določena posebna nagrada 10c za vsakih 100 mrtvih muh ali komarjev. Mušja vojna se je pričela 1. maja in se je končala 11. maja. Vojni plen (muhe) so uradno šteli po ljudskih šolah, večje množico so pa tehtali.—Koliko muh je v tej slavni bitki padlo in če je Waukegan sedaj res brez vseh muh (?) nam ni znano.

Graško vsenčilšče samo za Nemce.

Gradee, 7. aprila. V poletnem semestru se ne bo mogel več vpisati na graško vsenčilšče noben tujec.

Volitve v Julijski Benečiji.

Italijanski nacionalisti so prišli do prepričanja, da bodo Slovani, naj bi se volivna okrožja razdelila na kakoršenkoli način, dobili v parlamentu svoje zastopstvo. “Era Nuova” računa, da je Italianov 1,200,000, Slovanov pa 400,000 vsled česar je izključno, da bi se ne priborili primerne zastopstva, tolaži se pa s tem, da v Trstu, ki voli 4 poslance, Slovenci, bržčas ne dobe nobe nega (?).

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. maja 1921 skupna izplačana podpora \$1,933,502.97.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St. Pueblo, Colo.
Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
John Wukashinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Anton Bugar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK.

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pravila stavbinskega in posojilnega društva.

V zadnji številki smo pri razpravi in navedeni važnosti Slovenskih stavbinskih in posojilnih društev obljubili priobčiti pravila nekega sličnega društva iz Chicagoa.

Da bodo rojaki, ki se morajo da za to idejo zanimajo, zadovoljili natančen vpogled o poslovanju Stavb. in posoj. društev, navajamo tukaj zadnja pravila chikškega Stavb. in posoj. dr. Slovenski Dom", ki posluje že 13 leto. Pravila tega društva se glasiyo.

Namen.

Namen tega društva je: Zidati in zboljševati stanovanja in posojevati denar izključno, ali samo članom tega društva.

ČLEN I.

Ime društva in seje.

Ime društva je: Stavbinsko in posojilno društvo "Slovenski Dom", Chicago, Ill. (The Slovenian Home Building and Loan Association). Društvene seje se morajo vsiti v Chicago, Ill., in sicer vsak torek zvečer.

ČLEN II.

Članstvo.

Točka 1. — Član tega društva zamore postati vsaka oseba, ktera kupi en, ali več društvenih deležev (delnic), in podpiše svoje ime v društvenem imeniku, da se strinja z ustavo in s pravili tega društva.

Točka 2. — Omožene ženske lahko postanejo članice in posrednice društvenih delnic; lahko obdrže, kontrolirajo in preneso (transferirajo) svoje deleže z vsemi pravicami kakor samske ženske.

ČLEN III.

Deleži (Stock).

Deleži (delnice) so razdeljene v dva razreda: Razred "A" in razred "B". Vplačila za delnice v razredu "A" so petindvajset (25) centov za delnico na teden; vplačila z razredu "B" dvanaest in pol (12½) centa za delnico na teden. Deleži se izdajajo v serijah in knjige za prodajo delnic morajo biti odprte vsake tri mesece.

ČLEN IV.

Direktorji in uradniki.

Točka 1. — Društven direktorij obstoji iz devetih članov. Točka 2. — Direktorij se izvoli na sledeči način: Tri direktorji za eno leto; drugi trije za dve in zadnji trije za tri

leta. Na vsakem rednem letnem zborovanju se volijo trije direktorji, katerih uradniška doba traja tri leta.

Točka 3. — Na rednem letnem zborovanju društva izvoli direktorij med seboj: predsednika, podpredsednika, blagajnika in tajnika in sicer za dobo enega leta.

Točka 4. — Direktorij ima pravico nastaviti društvenega odvetnika.

Točka 5. — Volitve uradnikov se vrše z listki ali s kartami; kandidat, kateri dobi največje število glasov, je izvoljen.

ČLEN V.

Direktorij. Njegove pravice in dolžnosti.

Točka 1. — Na zahtevo predsednika morajo vsi uradniki in ravnatelji na društveni seji predložiti v pregled vse listine, knjige in drugo lastnino društva, ter kar je v zvezi z društvenim poslovanjem.

Točka 2. — Direktorij ima pravico imenovati nove uradnike za vsako izpraznjeno uradniško mesto v slučaju smrti, odstopa ali vsled katerega sibi drugi vzroka.

Točka 3. — Direktorji morajo biti navzoči na vseh društvenih sejah in imajo reševati stvari, ki so jim predložene.

Točka 4. — Večina direktorjev tvori kverum za izvrševanje posla.

Točka 5. — Na vsakem letnem zborovanju morajo direktorji predložiti delničarjem splošno poročilo o poslovanju v preteklem letu in poročilo o finančnem stanju društva. Poročilo se da v tisk in razdeli med društvene delničarje.

Točka 6. — Uradniki in direktorji društva opravljajo svoje posle dokler ne zasedejo njih mesta pravoveljavno izvoljeni novi uradniki.

Točka 7. — Direktorij mora imeti sejo vsaki torek ob 8. uri zvečer v navadnih društvenih prostorih, ki so določeni v pravilih. Direktorji mora pregledati varščine (Securities), katere so predložene na seji in na katere se išče posojilo; imeti mora splošni pregled čez ves denar in predlagati društva. Dalje mora od časa do časa predlagati nove dodatke k ustavi in pravilom, kakršni so že v korist društva; dodatke potem predloži društvu v potrdilo.

Točka 8. — V slučaju, da se izprazniyo istočasno tri mesta v direktoriju, tedaj se mora sklicati izvanredno zborovanje društva za dopolnilne volitve

izpraznjenih direktorskih mest.

Točka 9. — Poslovno-fiskalno leto društva se prične vsako leto s prvim dnevom v mesecu oktobru.

ČLEN VI.

Dolžnost predsednika.

Točka 1. — Predsednik predseduje pri sejah, pazi na red, podpisuje nakaznice, katere so odobrene po direktoriju in podpisane od tajnika, in izvršuje vse ostale dolžnosti, ki spadajo v njegov urad. Vknjižuje vsa dolžna pisma in listine (Trust Deeds) in skrbeti mora, da se s takimi listinami pravilno posluje.

Točka 2. — Na zahtevo desetih članov ali po nalogu direktorija mora predsednik za kakšen izvanredni slučaj sklicati posebno sejo. Položiti mora za pravilno izvrševanje svojih dolžnosti poročstvo v znesku \$1000 (entisoč dolarjev), ali več.

ČLEN VII.

Dolžnosti podpredsednika.

Podpredsednik predseduje pri vseh sejah in opravlja vse dolžnosti predsednika kadar je slednji odsoten. Ne sme podpisati nobenega potrdila ali nakaznice odobrene po direktoriju in podpisane od tajnika dokler mu tega ne dovoli vse odbor direktorjev.

ČLEN VIII.

Dolžnosti tajnika.

Točka 1. — Tajnik mora voditi natančen in pravilen zapisnik o vsem poslovanju društva in direktorjev in zabeležiti mora vestno in natančno vsa denarna plačila članov društva.

Točka 2. — Potrditi mora sprejem vsakega vplačila od članov v njih knjižicah; sprejema od blagajnika potrdilo za ves denar, ki je vplačan društvu in shraniti mora vsako takšno potrdilo za poznejši izkaz.

Točka 3. — Tajnik izdaja dalje in podpisuje vse nakaznice za denarna izplačila, katere je odobril direktorij in podpisal predsednik. Hraniti mora vse zavarovalne listine (policies) od posestev na katero je društvo posodilo denar in skrbeti mora, da jih zopet obnovi, ko potee doba in sicer pri takih družbah, katere določijo direktorij. Obvestiti mora člane pismenim potom najmanj deset dni poprej, kadar se bliža letno zborovanje. Hraniti mora vse knjige, listine in drugo ostalo društveno lastnino v blagajnici (Safe), katero nabavi društvo, in na obvestilo direktorija mora izročiti vse knjige in društvene listine in vse ostale listine, ki so v zvezi z društvenim poslovanjem svojemu nasledniku, ali odboru direktorjev. Če zahteva kak delničar, mu mora tajnik predložiti popolni in pravilni račun ali izkaz denarnega stanja med njim in društvom in na zahtevo kateregakoli člana, mora predložiti popolni in pravilni izkaz o društvenem finančnem stanju.

Najmanj vsake tri mesece mora predložiti nadzornemu odboru vse društvene knjige in listine v pregled in potrdilo.

Točka 4. — Za vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti mora položiti \$2000 dva tisoč dolarjev) potom dobrega jamstva, katerega mora odobriti odbor direktorjev. Njegovo plačo uredi direktorij na rednem letnem zborovanju.

ČLEN IX.

Točka 1. — Blagajnik prejema vse denar, kar ga dobi društvo in izdaja potrdilo za vsak prejemek; dalje izplačuje vse nakaznice, ki so potrjene po direktoriju in podpisane od tajnika in predsednika.

Točka 2. — Za vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti mora položiti poročstvo \$3000 (tri tisoč dolarjev), ali več potom dobrega in zanesljivega jamstva, katerega mora odobriti direktorij.

Točka 3. — Kadar ima blagajnik več kakor \$3000 (tri tisoč dolarjev) v svoji posesti, obvestiti mora o tem direktorij in slednji potem po svoji previdnosti uredi, kako se ima najvarneje in najprimerneje vpotrebti denar, kar presega tri tisoč dolarjev.

Točka 4. — Na zahtevo direktorjev mora izročiti vse knjige, listine, denar in drugo lastnino društva svojem nasledniku v uradu, — ali direktorjem v pregled, kadarkoli to od njega zahtevajo.

Točka 5. — Na vsaki seji mora poročati direktoriju koliko je prejel denarja in koliko znašajo vsi prejemki in preostanek v blagajni, katerega hrani. Izplačati mora vse nakaznice takoj čim jih prejme.

ČLEN X.

Pristopnina.

Točka 1. — Vsak novi član ali članica mora plačati petindvajset (25) centov pristopnine od vsake delnice, katero kupi v razredu "A" in v razredu "B" pa znaša ta pristopnina dvanaest in pol (12½) centa od vsake delnice.

ČLEN XI.

Določbe glede posojil.

Točka 1. — Direktorij mora na vsaki seji, kadar je več kakor sto (100.00) dol. v blagajni staviti odprto ponudbo za posojilo. Delničar, kateri obljubi najvišjo premijo (Premium) kot prednost do posojila, je opravičen dobiti posojilo \$100.00 na vsako delnico, katero poseduje. Vsa posojila se morajo obrestovati letno po šest (6%) odstotkov.

Točka 2. — Vse obresti so plačljive mesečno in zapadejo vsak prvi torek v mesecu dokler ne izteče dotična serija, kateri pripada dolžnik ali dokler ni plačana svota izposojenega denarja.

Točka 3. — Delničar, kateri želi vzeti posojilo mora izročiti pismeno prošnjo tajniku in slednji predložiti prošnjo direktoriju. Posojila se dajejo le na nezadolžena zemljiška posestva razen tistih na kateri je društvo že posodilo denar, in na nepremična posestva (hiša in gospodarska poslopja). Posojila se izvršujejo potom pogodbe in dolžnega pisma (Trust Deed.) Ta pogodba, ali dolžno pismo in listina lastniškega jamstva (Abstract of Title or Guarantee Policy) skupno z zavarovalnico ostane lastnina društva tako dolgo, dokler ni posojilo vrnjeno in vse obresti plačane, nakar se dolžno pismo preklicuje ali črta na društvene stroške in izroči z vsemi tozadevnimi papirji in dokumenti dolžniku.

Točka 4. — V slučaju, da dolžnik ne položi jamstva, ali da položeno jamstvo direktorij zavrne v petnajstih dneh odkar je vložil prošnjo za posojilo, tedaj mora dotičnik plačati obresti za en mesec in poravnati vse tozadevne stroške, a dotična svota denarja se stavi znova na posojilo na prihodnji seji. V slučaju, da dolžni delničar ne plača obrokov obresti in kazni v šestih mesecih, tedaj zamore direktorij odrediti, da se zapadlo plačilo obresti ali kazen takega dolžnika iztirja sodnim potom v soglasju zakona od njegovih jamčiteljev, ne da bi se odračunala vplačana premija ali obresti od dotičnega posojila.

Točka 5. — Člani si zamorejo izposoditi denar tudi na svoje delnice, toda v nobenem slučaju ne sme tako posojilo presegati tiste svote z ozirom na vrednost deleža, do katere je član opravičen v slučaju odstopa.

Točka 6. — Davki, asessment in premije za zavarovanje proti ognju od posestev, na katere je društvo posodilo denar mora dolžnik točno plačevati. Vsa potrdila, ali pobotnice za taka vplačila se morajo izročiti direktorjem ob času kadar plačilo zapade.

Točka 7. — Vplačevanje za deleže na sejah traja samo do 8:30 zvečer in vsak poznejši plačnik zapade kazni kakor kakor določeno v členu XII.

ČLEN XII.

Kazni za neredno plačevanje.

Točka 1. — Član, kateri ne plača svojih tedenskih doneskov, ali obresti natančno ob določenem času, kadar iste zapadejo, mora plačati za vsak prestop kazen pet (5) centov od delnice mesečno; toda kazni se ne smejo povisati ali podvojiti; niti ne smejo v nobenem slučaju presegati več kakor pet (pet) centov od delnice na mesec.

ČLEN XIII.

Prepis delnic.

Vsak delničar lahko transferira ali prepíše jedno ali več delnic svojega deleža na drugo osebo; nakar mora dotična oseba plačati pristojbino deset (10) centov od vsake transferirane delnice in se držati o nacenih točk členu XI. teh pravil.

ČLEN XIV.

Prostovoljni odstop.

Član kateri želi odstopiti in vzeti svoje deleže nazaj, mora predložiti pismeno prošnjo, katere se sprejme in shrani po tekočih številkah in izplačila morajo iti po redu kakor so prošnje predložene. Vsak tak član je opravičen do cele svote vplačanih pristojbin od kupljenih delnic, katere želi vzeti nazaj in do obrestij po (3%) od sto na leto, ter do določenega dela profita (dobička), ako ga je kaj po odbitku tozadevnih stroškov, kar direktorij od časa do časa sklepa. Nikdar se pa ne sme porabiti brez dovoljenja direktorjev več kakor polovica društvenega denarja v blagajni za izplačilo odstopivših delnic.

Člani, kateri so zajamčili svoje delnice v naprej kot jamstvo brez vsakega drugega jamstva, zamorejo vzeti nazaj svoj delež in preostanek v denarju, ako ga je kaj, do česar so opravičeni; toda vsak tak odstop se mora izvršiti po ravno tistih odredbah kakor v slučaju nezajamčenih delnic.

ČLEN XV.

Neprostopljivi odstop.

Direktorij zamore po svoji previdnosti in po odredbah, katere določi sam v soglasju pravil, prisiliti delničarje za nezajamčenim delnicami kterekoli serije, katero so bile izdane, da vzamejejo svoje delnice nazaj na kar se jim izplačajo v polni vrednosti, kolikor je bilo že določeno pri zadnjem razdeljevanju profita ali dobička; obenem se jim povrnejo vse pristojbine, ki so vplačane po zadnjem razdeljevanju po odbitku neplačanih kazni. Delnice, katere dosežejo prvo dozorelo vrednost in katere se nahajajo zunaj se morajo najprvo izplačati.

ČLEN XVI.

Umrli člani.

Kadar delničar umrje, ima njegov postavljeni zastopnik pravico dobiti nezajamčeni delnice umrlega v tisti vrednosti kakor v slučaju prostovoljnega odstopa. Od delnic umrlega člana se ne sme tirjati nobenih kazni, niti jim ne pripada nikakoršen dobiček (profit), razen ako postavljeni zastopnik umrlega delničarja nadalje plačuje prispevke od določenih delnic.

ČLEN XVII.

Dodatki k ustavi in pravilom.

Ustava in pravila se smejo izpreminjati ali dodajati samo na posebni nalašč v ta namen sklicani seji, h kateri se morajo delničarji pozvati pi-

menim potom najmanj deset dni poprej. Vsak dodatek ali nov člen se mora predložiti vsmeno in sprejme se le tedaj, ko glasujeta zadnji dve tretjini na seji navzočih delničarjev.

ČLEN XVIII.

Dnevni red pri sejah.

1. Otvoritev seje.
2. Čitanje imen uradnikov in direktorjev.
3. Čitanje zapisnika.
4. Čitanje dopisov.
5. Oproščenje.
6. Nedovršna opravila.
7. Poročila stalnih odborikov.
8. Poročila posebnih odborikov.
9. Nova opravila.
10. Poročilo o dohodih in izdatkih.
11. Denarna posojila najboljšim ponudnikom.
12. Privatne zadeve odborikov.
13. Čitanje imen uradnikov.
13. Zaključek seje.

Ko bi mravi je in čebela zamogle govoriti, — ah, to bi bila pridiga!

SLAB IZGLEJ.

Mojemu sinnu Johnu Trunkel na Willard, Wis., je dne 8. apr. t. l. pobegnila njegova žena Lyda Trunkel, ker jo je brezvestni Marko Marković v bližino Jolietu k sebi zvabil. Ko je šel njen mož na delo, jo je poje vzel troje otrok 2 sina 5 in pihala proti Jolietu, Ill. S sabo 4. l. stara in eno 15 mesecev staro hčerko.

Varujte se te nezveste ženske! Marković, ki ji je poslal denar za vožnjo je star 44 let, doma neke iz litijskih hribov. Postave je močne in velike; spozna se ga lahko, ker ima malo potlačen nos in Indijaneu podoben obraz.

Kdor ga naznani roki pravice, dobi od mene \$25 nagrade. Fantje in dekleta! Ubogajte in poslušajte svoje starše kar vas učijo, pa ne boste kršili 9. božje zapovedi.

John Trunkel, starejši.

Box 41, Seneca, Ill. (Advertisement.)

Najslabša razvada.

Naše življenje je cela kopica razvad; najslabša izmed teh je pri Amerikancih razvada skrb. Beecher pravi: "Ljudje ne umirajo vsled prenaporne dela, ampak vsled otožnosti in prevelikih skrbi. Delo pospešuje zdravje, skrb pa ga uničujejo." Otožnost za- branije normalno delovanje mišic želodca in črevesja, v sled česar ustavi prebavo. Najboljše za odpravo te razvade je Trinerjevo grenko vino. To zdravilo krepi črevesje k normalnemu delovanju; s tem vam pomaga v bojevanju s skrbmi. Vaš lekarnar, ali prodajalec zdravil ima Trinerjevo grenko vino v zalogi. Ako ste prehlajeni, ali če kašljate, vzemite Trinerjev olajševalec kašlja (Triner's Cough Sedative), ki je za to najbolj izborno zdravilo. Mr. Mihael Matijska nam piše iz Glenmonta N. Y. dne 27. aprila 1921: Vaš olajševalec kašlja mi je čudovito pomagal." Pomagal bo tudi vam. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

(Advert.)

KJE JE?

Kje je moj brat Louis Fabjan, p. d. Čuček, iz Vrha, fara Žužemberk? Pred več leti se je nahajal v Indianapolisu. Rad bi izvedel za njegov naslov, ker mu imam več važnega sporočiti o razmerah v stari domovini.

Jos. Fabjan, 418 N. Bluff St., Joliet, Ill.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umri je v Ljubljani v frančiškem samostanu P. Rajnerij Kokalj v starosti 81 let. N. v m. p.

Umri je v Ljubljani bogoslovac fanko Repnik. Čez tri mesece bi imel darovati prvo daritev, pa je sedaj daroval svoje mlado življenje na Gospodov oltar.

Pravoslavni cerkev bodo zidali v Ljubljani.

Noveljavne znamke. S 16. aprilom so izgubile veljavnost poštne znamke ljubljanske izdaje (suženj), ki je zdrobil verige. Zdaj so veljavne le znamke s sliko regenta Aleksandra, kralja Petra in invalidske znamke.

Smrtna nesreča pri oranju. Pri oranju na polju se je Josipu Trčku iz Zazarja splasil konj. Pod plug je padla njegova 14-letna hči Marjanca in se tako zelo poškodovala, da je podlegla ranam.

Požar na Veliki Ajdni. V torek dne 12. aprila je začel krog 11. ure goreti gozd na Veliki Ajdni, t. j. na hribu nekako v sredi med Mostami in Potoki v občini Breznica na Gorenjskne. Gasilni društvi z Breznice in Save sta omejili požar. Pomagalo jim je tudi veliko drugih ljudi iz bližnjih vasi. Požar je prenehal šele ponoči. Škoda je velika, ker so večini posestnikov uničeni gozdovi za veliko let.

Gozdni požari v moravski okolici. Dne 11. apr. je v Hrih pri Moravčah prišel goreti gozd Terezije Kunaver iz Tustanja. Domačini so požar hitro zadušili. Lesnemu trgovcu Antonu Cerarju iz Studenčice je povzročil požar 1000 kron škode. — V gozdu Stancelaze pri Drtiji je izbruhnil gozdni požar 10. t. m. ob pol 11. uri. Gorelo je še tudi drugi dan. Razširil se je na 10 jehov široko. Požar je oškodoval posestnike Janeza Smrkola, Apolonijo Rotar in Tomaža Ušnica iz Ušeniča.

Turjak. Umri je Ant. Žmuc, dolgoletni logar pri turjaški graščini, star 80 let.

Koliko ima Jugoslavija parnikov na morju? Vsega skupaj ima 148 parnikov in sicer 31 večjih in 217 manjših. Večino ladij so Italijani pograbili po vojski in jih pridržali za sebe.

Naročila naše države pri mažarskih tovarnah vagonov. Mažarski list "Az Est" poroča, da je naša država sklenila z mažarskimi tovarnami vagonov novo pogodbo, ki se nanaša na popravilo lokomotiv in vagonov. Doslej so nam na Mažarskem popravili 400 lokomotiv in 2500 vagonov.

Nemci nam ponujajo za odškodnino lokomotive in vagone namesto denarja. Ministrski svet je sprejel ponudbo nemške vlade, da nam na račun vojne odškodnine pošlje nemška tovarna "Barkhaus" cel nov vlak obstoječ iz 1 lokomotive in 50 voz. Ta pošiljatev se ima izvršiti najpozneje do 1. junija t. l. Naša vlada je to ponudbo sprejela, toda potrditi jo morajo še "predobri" zavezniki, nakar postane šele pravomočna. Pravijo, da kadar kihne kak naš minister, da postane to pravomočno šele tedaj, kadar to potrdi antanta.

Fantovska vojna v Senčurju. V Bohinjski gostilni v Senčurju so fantje zvečer pili; ob 10. uri so se pričeli pripraviti na pretepati. Eden je ugasnil luč in v temi je bil zaboden v trebuh France Kralj (Miškov), v hrbet pa France Okorn (Jarčev). Boj se je nadaljeval v kuhinji, v kateri je bil do nezvesti pretepen Viktor Rozman iz Sv. Valburge. Ranjeni so

bili Alojzij Babiš in Anton Stefe iz Senčurja in Jože Oblak iz Trboja. Gostilničarju so v boju pobili veliko posode in polomili več stolov. Stariši, pošiljajte svoje fante že zgodaj v društvo in vpišite ga v Orla, da vam v slabi družini in v ostarji ne podivja!

Jugoslavija in kmetijska razstava v Pragi. Gospodarsko-finančni odbor ministrskega sveta je dovolil za udeležence kmetijske razstave v Pragi podporo v znesku 480 tisoč kron. Podpora je namenjena kmetovalcem iz cele države. Od Slovencev je bo deležno kakih 30 kmetovalcev in nekaj kmetijskih strokovnjakov, v prvi vrsti takih, ki delujejo na prostnem polju. Vsi udeleženci imajo tudi prosto vožnjo na vseh naših železnicah.

Poletni čas se letošnje leto ne uveče.

Kredit elektrarne na Završnici. Za gradbo novih daljnovodov za Bohinjsko dolino, Ljubno, Podbrezje, Kamnogrado, Kropo in Podnart je delna vlada dovolila elektrarni na Završnici najeti novo posojilo v znesku 4 milijonov kron.

Centralistične cvetke. Ko se je vračalo od velikonočnih počitnic 29. marca t. l. večje število šolarjev iz Boveca na Goriškem čez Trbiž nazaj v Ljubljano, so jim jugoslovanski pregledniki na postaji Kranjska gora brezobzirno zacarinali potico, ki so jo imeli seboj za priboljšek, in so zato med temi po večini od revnih starih moralni na mestu plačati zadnji denar, ki so ga od doma prejeli. Poleg tega so jim isti pregledniki poskušali še potice, ako so bile napravljene s sladkorjem. To priprava od tod, ker ima besedo samo Belgrad. Samostojneži pa imajo kljub temu svoje milijončke in ministrski stolec.

Potujoče cisterne.—Pred nekaj meseci je jugoslovanski žid kupil veliko množino petroleja na Poljskem. Ker pa ni mogel dobiti potrebnih cistern (vagoni za prevažanje petroleja) na razpolago je prodal izvozniku belgrajski vladi, ki je prevzela kupčijo. Potrebne cisterne pa ni poslala na Poljsko. Firma je čakala dva meseca, pogodba je potekla, trdka jo je z 10% nabitka podaljšala, pisala v Belgrad, naj se vendar pošljejo cisterne. Iz Belgrada ni odgovora in ne cistern. Pogodba poteče. Nato se pojavi na Poljskem vladni mož iz Belgrada, pa mu povedo, da je pogodba že drugič potekla. Mož je brez uspehov zapustil Poljsko. Medtem pa je vendar priromalo 50 cistern na Poljsko, a nihče jih ni hotel prevzeti. Postajenačelniki so jih porivali od postaje do postaje, od ene čistilnice petroleja do druge, naposled so prišle zopet nazaj na postaje. Nato se je železnica brzojavno obrnila na jugoslovansko poslanstvo v Varšavo. Poslanik pa je rekel: što mene briga in je po pošti poslal telegram v Belgrad. Dolgo nobenega odgovora. Nato pride iz Belgrada vprašanje, kako so te cisterne prišle na Poljsko in čemu. In tako dalje. Jugoslovanske cisterne pa še vedno romajo po Poljskem, vsi postajenačelniki jih že poznajo, vse se smeje belgrajski zanikarnosti, poljski židje pa lovijo te cisterne, jih prebarvajo, dajo napisati nanje svojo lastno firmo in tako se vedno manj jugoslovanskih cistern preriva po poljskih postajah, dokler ne bo izginila poslednja. Vsaka cisterna je vredna okrog 150,000 kron, 50 cistern 7 milijonov 500,000 kron. Ta zgodba je resnična, ker nam jo je pripovedoval očividec.

In takim gospodarjem izročajo liberalci in samostojneži slovenske dežele.

"Domoljub".

Velikanski požar.—Dne 11. aprila popoldne je v Soteski pri Boh. Beli do tal pogorela moderna erarična žaga z velikimi skladišči raznega lesa, rezane ga in hlobov, pogorelo je vse, je bilo v bližini žage. Ogenj je nastal v ponedeljek okrog dveh popoldne, ko je bila žaga v polnem obratu. Začelo je goreti v spodnjih delih žage. Delavci in žagarji so ogenj takoj opazili in z nadloveskimi žrtvami in trdom v smrtni nevarnosti za življenje vse storili, da ogenj uduše. Pa silen plamen je objel celo žago s tako hitrostjo in ognjeno silo, da so si delavci komaj rešili življenje. V eni uri je vsa žaga do tal pogorela. Poleg žage so se vžgala velika skladišča lesa in tik za žago se dvigajoči gozd pod Babim zobom. Gorelo je celo popoldne in noč do torka zjutraj. Visoko v nebo se je dvigal plamen in celo noč razsvetljeval dolino od Boh. Bele do Bohinja. Na kraj nesreče je prva prihitela domača požarna bramba iz Boh. Bele, uro pozneje so prihiteli še druge požarne brambe iz cele okolice. Vseh je bilo pet. Vsled silno razširjenega ognja in vročine, deloma vsled silnega kamjenja, ki se je vsled požara v gozdu utrgalo tik za žago in z velikansko močjo padalo na pogorišče je bilo gašenje smrtno nevarno in nadvse otežkočeno. Užigal se je leseni most čez Savo, ki je v bližini. Tega so rešili in skladišča lesa, ki so bila bolj oddaljena. Veliki debeli hlobovi, katerih je bilo več kakor 4000 na kupih, so se užigali kakor suhljad, metali so jih v Savo in so goreči plaval po vodi. Ko so se hlobovi zajezili, so goreli nad Savo, ostalo je samo to, kar je bilo v vodi.

Poleg žage je bilo par lesenih delavskih hiš, ki so popolnoma pogorele in delavcem je zgorelo vse, kar so imeli notri; vsa obleka, živež, orodje. Ogenj se je tako hitro razširil, da se je delavcem, ki so bežali iz žage, vnela obleka na telesu in delavkam robi na glavi. K sreči ni bilo človeških žrtev razun nekaj telesnih poškodb. Kako je ogenj nastal še ni pojasnjeno, gotovo samo po nesreči.

Žaga sama je last erarja, moderna, imela je dvojni gater, dvojni cirkular in še par žag-samic. Žago je gonila vodna moč, napeljana iz Save. Dnevno se je sežgalo lesa od 50 do 80 ali celo več kubičnih metrov. Gater je bil pred letom nanovo postavljen in je bil sam vreden več kakor milijon kron. Žaga je imela dinamo stroj za električno razsvetljavo, ki je popolnoma zgorel. Žago ima v najemu lesna delniška družba "Sava". Glavni delničarji so lesni trgovci Dolenc iz Škofje Loke, Pogačnik iz Podnarta, Arnež iz Jesenice in drugi. Žagarjev in delavcev je bilo zaposlenih okrog 50. Bili so domačini, Gorjanci in Blejci. Lesa je pogorelo 3 do 4 tisoč kubičnih metrov, do 1 tisoč kubičnih metrov je rezanega. Vrednost zgorelega lesa se ceni na več milijonov. Skupna škoda na žagi in v gozdih bo gotovo znatna do 10 milijonov. Društvo "Sava" je imelo svoj les zavaran za visoko vsoto.

Ubogi delavci, če bodo ostali brez dela in zaslužka. Velika sreča za vso okolico je bila, da ni bilo močnega vetra, sreča tudi za delavce, da ogenj ni nastal ponoči, ko delavci spe v lesenih hišah pri žagi, večinoma bi bili vsi zgoreli in se vsled silnega dima zadušili. Ker je gorel tudi erarični gozd nad žago, je pripeljal v sredo ponoči poseben vlak na pomoč vojske iz Ljubljane. Ker je med tem ogenj ponehal, ni bila potrebna njihova pomoč in so se tekom dneva vrnili nazaj. Pogled na pogorišče je zelo žalosten.

TRAHOVITA NASILJA NAD SLOVANSKIM ŽIV. LJEM V PRIMORJU.

Da se masujejo nad uporom hrvaškega, prebivalstva v Krnici zoper fašistovsko hudodelstva, so se fašisti 5. aprila ob 3. uri zjutraj blizu vasi zbrali in zasnovali cel vojni načrt, da bi oblasti eventualno ne preprečile njihovih nakan. Okoli 4. ure zjutraj se je kolona fašistov podala v vas Segotiči, ki šteje 20 hiš, tam prebiva jugoslovanski dijak Čilega, ki je bil baje organiziral odbor ljudstva fašisti pravijo, da so jih sprejeli z ognjem iz pušk; zato so poslali po ojačenja v Krnico, odkoder so dobili eno strojno puško. Ko so kmete razgnali, so vjeli nekega dečka, ki jim je baje povedal, katere vasi so se bile udeležile oborožene vstaje. Na podlagi tega so se podali v Veliki Vareski, ki obstoji tudi iz 20 hiš. Moški so se iz Vareske streljaje umaknili in so ostale samo ženske in otroci. Fašisti so jih vse zaprli v eno hišo, ostalo vas pa vso zažgali. Nato so se podali v prej omenjeno vas Segotiči, kjer so tudi vse zažgali, da so ostali samo zidovi. Nato so zažgali Male Vareske in se podali v Muntovran. Tu so vsi prebivalci fašiste s sklenjenimi rokami prosili, naj jim prizanesejo. Ker je tu duhovnik, Italijan, zagotovil fašiste, da bo vas vekomaj ostala zvesta Italiji, so fašisti zažgali le nekaj hiš, ki so last zavednih Hrvatov. Nato se podajo v Krnico. Ljudstvo as je bilo tu zbralo na glavnem trgu, župnik, Hrvat, pa je izrazil udanost ljudstva Italiji. Fašisti so zapeli svoj "Alala" (Allah-il-Allaah?) in se odpravili v Filipani. Kam so se podali "uporniki", katerih je okoli 300, se ne ve; domnevajo, da se hočejo združiti z neodvisno republiko štrajkujočih rudarjev v Labinjsčini. Tega se Labi zelo boje in so spremenili Krnico naravnost v vojaški tabar. — S tem pa na kronika fašistovskih grozodejstev ni končana. V Filipanu so iskali ondotnega župnika Antona Janaka, kateremu pa se je posrečilo, da jim je srečno usel. Isto se je zgodilo v Tinjanu, od koder je moral pobegniti župnik Krelič. V Rojanu pri Trstu so streljali kakor divji, rogovili v konsumnem društvu in dva Slovence brez pouda pretepli. — Tržaški generalni civilni komisariat v svojem uradnem komuniqueju indirektno priznava, da so dogodke v Krnici povzročili fašisti, ki da so se podali v Krnico zaradi "volne agitacije." Pravi tudi, da se je oblasti posrečilo preprečiti nadaljnje represalije od strani fašistov! — Kakor smo že poročali, so neki pregoreli karabinjeri v Rojanu pri Trstu v gostilni "Konsumnega društva" odkrili "tajno jugoslovansko zaroto" v osebi urednikov "Edinosti", gg. dr. Besednjaka in Franca Novaka, g. Josipa Sreko, urednika "Pučkega Prijatelja", g. Virgilita Ščka, duhovnika in še nekatere drugih, vsega skupaj 18 oseb. Izvršili so nad njimi osebno preiskavo brez pismenega pooblastila preiskovalnega sodnika ter jih samovoljno aretirali, dasi so se vsi legitimirali in se ni pri njih našlo nič sumljivega. Višek vsega pa je, da so karabinjeri vse to sami razglasili po listih, dajoč jim na razpolago polna imena in natančna stanovanja prizadetih. Kakor da bi bili hoteli nalašč pokazati s prstom nanje, da bi jih fašisti lažje našli, če bi se jim zdelo potrebno nastopiti proti tem "sovražnikom Italije." Aretiranje so oblasti morale drugič dan izpustiti, ker se je izkazalo, da niso ničesar zakrivil, pač pa da gotovi varnostni organi slišijo travo rasti. Prizadeti se pritožujejo zoper ta čin postopanja v odprtem pismu na generalnega civilnega

komisarja. Pomagalo to se veda ne bo nič, ker generalni komisar v Julijaki Benešiji ni gosposd Mosconi, temveč slavn "Fascio di combattimenti," organizirana družba raznih nepridipravov in "narodnih" anarhistov.

Trst, 7. aprila.—Tukaj pričakujejo nov napad na slovenske zavode. Tiskarno in uredništvo "Edinosti" straži cela stotnja vojakov v popolni bojni opremi.

Habsburžani bodo izgnani.

Dunaj, 7. aprila. Odseki narodne zbornice so pričeli s svojim delom. Danes je zboroval ustavni odsek, ki je sklenil predlagati zbornici, naj se Habsburžani, izženejo iz Avstrije. Zbornica se sestane 12. aprila.

Velika razlika.

Dobra farma v Illinoisu ali Iowi stane od \$200 do \$600 akre, povprečen pridelek za farne v Illinoisu ali Iowi pa je komaj \$39.00 na akre. Farmarji v okolici Pinetowna, N. C., pridelajo povprečno od \$200 do \$1,000 na akre. In ta dejstva so napotila illinojske farmarje, da kupujejo naša zemljišča, katerih cena je sedaj še tako nizka, da je pristopna vsakemu delavcu.

Naša zemljišča leže v lepi ravnini, zraven potov, železniških postaj in uspevajočih mest, v kraju kjer je klima izvrstna, kjer ni viharjev in ciklonov, kjer mraz ne uniči zgodnjih pomladanskih nasadov in kjer imate najmanj 240 dni v letu brez mraza. Pitna voda je izvrstna in neprekosljiva. Poleti ni hude vročine in tudi zime ni. Prst je črna kot tinto in na njej uspevajo vsi pridelki zmernega pasa, kakor tudi vse vrste sadja in vinske trte. Za našo naselbino je določenih 160 parcel po 40 akrov. Vsaki družini je dovolj 40 akrov, kjer je mogoče toliko pridelati v dolarjih in centih ali pa še več kot pa je mogoče na 160 akrov veliki farmi v Illinoisu ali pa kje drugje. Mnogo rojakov je že kupilo farne tukaj.

Za nadaljna pojasnila pišite na

A. H. Skubic & Co.
Pinetown, N. C.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ
pomaga bolnikom.

Zdravniki in lekarnarji priporočajo ta izborni kričistilen čaj, ker drži želodec, jetra, ledice in kri v redu (čiste).

Vzemite ta gorki čaj ako hočete rešiti izbruh in se obvarovati influence ter ljucnice. Bolgarski krvni čaj je na prodaj po vseh lekarnah, ali ga pošljem priporočeno po pošti eno veliko družinsko škatljo za \$1.25, tri zavitke za \$3.15, šest pa za \$2.5. Naslov: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 436 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

NAŠIM JUGOSLOVANSKIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

Varčevanje denarja je navada, katere se človek tako lahko oprime, kakor trošenja in zapravljivosti. Prihranite si vsaj nekaj sleherni masec, položite ta denar v našo banko in privadli se boste temu z veliko zadovoljnostjo namesto da bi težko prisluženi denar potratno zapravljali.

The First National banka v Ohisholmu, Minn., je posebno prikladna banka za Vas. Njena glavnica in prebitek znašata \$165,000.00; njeno skupno premoženje znaša \$1,850,000.00 to Vam daje povsem zadostno jamčevino ali sigurnost. Vaš denar je pri nas varno naložen; istega lahko dvignete vsak čas, kadar hočete.

Mi plačujemo tri (3) odstotke obresti, kar vam je kot povračilo za Vaše varčevanje. Najbolj zanimivo je pa sledeče dejstvo: — Ako zahtevate kak nasvet in pojasnilo, mi vam damo isto dragevolje, ker imamo veliko skušnjo. Ako torej iščete kake pomoči, obrnite se samo na nas in mi Vam bomo šli z veseljem na roke.

Vaš domačin in rojak Jakob Osbolt je pri nas nalučen kot uradnik. Z njim se lahko pogovorite v vašem materinskem jeziku obrnite se torej na njega!

FIRST NATIONAL BANK
Ohisholm, Minn.

KERNOV
Anglo-slovenski besednjak. Vam je potreben pri učenju angleščine. Slovenska mladina ga lahko rabi pri učenju slovensčine. Cena mu je \$5. Vsaka hiša bi morala imeti en izvod.
DR. F. J. KERN
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.
Ozdravite svoje živce.
Kadar počutite, da ste utrujeni, zlovoljni, nervozni, ako se lahko razjezite, ako vas vznemirja šum in ropot, nemorete storiti boljše, kakor če vzamete
SEVERA'S NERVOTON
(Severov Nervoton) pravilno zdravilo in tonika. Namenjen je za take slučaje. Umiri ter ublaži živce, povzroči spanje, ki osvaja in pojača vaš živčni sistem. Cena \$1.25. Dobite ga pri vašem lekarju. Vprašajte za Severovega. Ne jemljite drugega.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

50,000 akrov
Lac Court Oreilles Indian Reservation na prodaj.

Ponujamo na prodaj za naseljenje to zemljo, ki je poraščena z najlepšim lesovjem ter ima krasne doline Chippewa v solnčni Sawyer County, Wisconsin. To je prvokrat, da se ta zemlja prodaja. Zemlja, je jako dobra, rodovitna in je v najlepšem kraju. Cena je okoli \$20 akre na male, lahke obroke. Za zemljevid in pojasnila pišite na:

COURT OREILLES LAND CO.
Hayward, Wis.

PRISSELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče. Za slučaj neuspelosti ali zakasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

LJUDJE S KILO
Vrste pred svoj kilni pas.

Na tisoče ljudi s utrganjem (kilo) si lajšajo trpljenje s tem, da oasio in rabijo STUARTOVE umetne PRIKLEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazinice). Vrste torej pred svoj stari kilni pas. Ne nosite več jeklene ali gumijaste trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopišemo za poskušnjo eno PLAPAO PODLOGO ZASTONJ. Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo stvarno slučajev, kaj se PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storila. Pišite po našo knjigo o utrjevanju (kili), tam boste mnogo svedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisežena pričevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dolazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljša in da so že mnogim kilno odpravile. NE ODLAJAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANEŠ. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO PODLOGO in knjižico o utrjevanju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

Zastave, bandere, regalije in glatke muke za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

Iz zabavne torbice Mike Cegare-ta.

Rešitev in imena rešilcev zadnje uganke. — Ameriška slovenščina. — Oj te punce! — Lov na karfe. — Nova uganke. —

V Žoletu na hribu, dan poštenega pečata. Spopostovani g. urednik: —

— Menda me ne boste suspendirali, črtali, izločili, ali kaznovali zato, ker smo jo za en teden potegnili. Če ne gre pa ne gre; človek ne more biti povsod. Te dni smo hišo pejsali in klinali, pa sem moral barvo mešati; še danes dišim po trepetin-parfiru, da me lahko že več blokov na daljavo izsledite. Poleg tega smo tudi kuhinjski vrt na jardu rihtali. Solata redkovec, rašč in endivja so že zunaj, samo ti salamenski vrabiči mi vse sproti oberejo in pokav-sajo. Zdaj bom priklenil h gredicam enega velikega gosjaka, ki ima na vrabce posebno piko; poleg tega pa še postavim sredi gredice velik napis v 5 jezikih: Keep off! Radooveden sem, če bo vse to kaj pomagalo. Če bo pa vse to zastoj, bom dal pa svoj kuhinjski vrt inšurati proti škodbi.

— Evo Vam rešitev zadnje uganke: Farmarica je prodala 19 puranov po \$5 znaša \$95, dalje 1 raco \$1 in 80 piščet po 5c — \$4. Skupaj 100 kljunov za 100 dolarjev.

Prvi, ki je to uganko pravilno rešil (dne 24. aprila opoldne) je bil naš, znani slovenski brivec ali barber na hribu, živčev na široki cesti, blizu kameniti cesti (Stone St.) moj sosed. Čestitam temu brihtnemu mojstru. Za nagrado se bom hodil k njemu strič in brit. Prav ta Johnov sosed, Božičev Jože s kornerja in njegovi klerki so to uganko drugi rešili. Tretja je bila 15 letna brihtna Anica Terlepova z Hickory ceste. Dalje Frank Krzich, Odtis ave. Rakdel — Bara Starašinič z Bluff St., šolar Eddy Glavan z Broadway ceste; Kristina Kržič tu di iz Rakdela. John Petrič na široki cesti. Vsi v Žoletu. — Dalje: Rozi Enčimer, So. Chicago. Joe Zagar Kapsas City, Kans. Mary Mavtz, Cleveland, O. Rosie Bokal, Pullman, Ill. Alois Babioh, Chgo, Ill. Joe Hudoklin, Milwaukee, Wis. Mary Fajfar Aurora, Ill. Angela Turk, Cleveland, O. A. M. stara farmarica Pittsburg, Pa. Steve Klobuchar Washgt. Hights, Mich. Mike Ferkov, Lorain, O. John Starec Lorain, O. John Juha Lorain, O. Frank Kump ml. Calumet, Mich. Miss Frances Koejan Calumet, Mich. John Krajacic Calumet, Mich. Frank A. Ambrozich Lorain, O. John Pagon Imperial, Pa. Jakob Stergar Indianapolis, Ind. "Zek" iz Spicburga, Pa. Član dr. št. 153 Canonsburgh, Pa. (Tam imajo vedno dosti

rojakinje, ki sta se zvečer na poroč pogovarjali v sledeči, blaženi ameriški slovenščini: Spela, ali si videla včeraj v listu advertajzelo Klajnovoga sel-a. Jaz pojdem jutri z besketom nakupovat. Za na apštes rabimo nov stenski papir; potem moram kupiti en vašbord, en vašringer, 2 jarda oljklo-ta, ene ruberje za Charlita, 1 par oberalsov za Frankita, pa ene rumparje za Ančko.

Ta teden smo ga zopet sku-hali 2 galone, mislim, da bo za Klajna zadosti. V bezmentu je vse olrajt, samo gesbil imamo velik ta mesec.

Soseda: Jaz bom pa še poča-kala do prve pede, ker smo ta teden štritimpruvment plačali. Kaj boš pa jutri možu za lunč naredila?

— "Dva porčapsa malo rosti-bifa pa krompir solato."

— "Pa za večerjo?"

— "Za večerjo bomo pa ime-li raundštek s tometo zosom pa teustan krompir. Pomisli, danes sem plačala za 1 pek samo 20c, lani pa \$1. Res se časi spreminjajo."

— Čemu je pa krompir tako drapal?

— "Zato ker iz njega več viske ne kuhajo."

— "Kam pojdete pa v ne-de-ljo popoldne?"

— "S štrikaro se peljemo venkaj iz mesta na štek parti. Gud baj, zdaj pa grem dišes umivat." — "Gud baj!" na svidenje jutri!"

— Te dni sem prejel sledeče pismo od neke nepoznanke iz države Vis konj zine:

Dragi mi Mike! Veseli me da te moja oseba tako zanima, da bi rad izvedel če sem mla-da ali stara ledig ali frej. Jaz navadno nikoli ne povem ko-liko sem stara, tebi ker si mol-čec pa bom.

Stara bom toraj čez dve leti, dvakrat "sweet sixteen", se-daj pa izračunaj koliko je to. Nisem ne ledig, ne frej, ampak pečlarica kot ti. Gotovo se boš enčil da si še nisem nobenega boysa dobila, pa ne vem da i-mam tako smolo, sem že več-krat poskušala pa ne gre. Ne vem če sem premlada ali pre-lepa, ali pa oboje, da imajo fanti tak respekt pred meno-jo, da me nobeden ne mara. Se-daj pa ko je začelo inozemsko blago sem dohajati, sem pa že itak obupala, da bi še kedaj v zakonski kurnik smuknila.

Ko bi bil ti bolj blizu, jaz bi se kar na tebe namerila, čeprav (edkritro povedano) mi tvoja slika nič kaj ne ugaja, pa vse eno, ker nisi ti posebno čeden, sem pa jaz toliko bolj lepa, da bi bilo za oba zadosti. V teh slabih časih človek ne sme bi-ti posebno izbiren.

Te pozdravlja in pričakuje odgovor Tvoja prijateljica M. iz Visko-n-sina.

Tej prijateljici odgovarjam sledeče: Res čudna kandidati-nja zakonskega kurnika. Pra-vi, da ni še nobenega ženina dobila! Nikakor ne more biti več dekle, ker je po zatrdilu že enkrat v zakonski kurnik smuknila. Morda je vdova ali pa divorsana. — Bajgaš, saj ena vdova odvaga 9 deklet, pa šele 2x16 let stara. Jaz bom pa kmalu 3x16. Ko bova en-krat oba jednako stara, pa na-redimo ženitovansko pismo. Koliko \$1000 bo pa dote?

Nikakor ne mislite, da sem v resnici tak, kakor na sliki! Enkrat pridem že z lepšo sliko in barvo na dan. Ta kontrafec sem si izposodil od svojega starega strica, ker drugega ravno nisem imel na razpolo-go. Zdaj čakam samo še na to, da mi že brke malo pod nosom zrastejo. To Vam pa rečem, da v Vis konj zin jaz ne grem. Če mislite da bo kaj potice iz te mcke, morate priti semkaj v Žolet. Da boste znali: Tu v Žoletu se Slovanci ženijo obi-čajno. Kedar je boljše! Zadi-

njo nedeljo je neka hrvatska nevesta iz Like na venčanju na redila \$1800. — En sam starešina je dal za 1 ples \$50. Jaz bi šel pa plesat vsako polko ali mazurko po \$1. pa bi se tudi nekaj nabralo. Da bi se pa jaz zastoj mučil na plesu, ali ples-salki celo kaj plačeval, tega pa že ne. Še rajši več ne ženinu, Pri plesu ima možki več truh-la, ker mora plesalko držati da ne pade in pazi, da ji ne stopa na kurja očesa. Sploh pa jaz plesa ne 'glajham' ker sem preveč vrtoglav; boljše je na vočeti dobro piti, jesti in kaditi kot pa okoli skakati.

— Moj še neznan prijatelj iz Nikolsen štrita W. Š. mi pi-še glede lova na karfe in sicer, da mi ni treba hoditi daleč iz mesta, ker je teh rib dosti na Nikoli sin cesti po bezmentih. V njegovi hiši je namreč to-liko vode, (nad 3 čevlje globo-ko) da se poredni šolski bojsi v baksah po bezmentih vozijo kakor polentarji z gondolami v Benetkah Pa ne samo to; ta-ka voda je v bezmentu pod hi-šo tudi za plavanje prikladna.

Vseeno pojdem jaz enkrat tja na Nikel son strit one bez-mente preinspicirati; meni ni ravno za karfe in plavanje; pač bom videl, če imajo še kaj okroglih borderjov z Noetovo kapljico na razpolago. Moja dva sta že vzela konec vsled sušice da jih je že sama kost in koža.

Od onega štrita naprej se podam pa proti naši jolietski Jugoslaviji; rad bi znal če so sfiskali že novo konj štito tuc-jo, ali ta nove postavbe. Potem moram iti pa eno nedeljo v Rak del, na rake, nazadnje grem pa obiskat 'ta nedolžno' v naši znani žuletski kaznilni-ci. Tam bom naprosil našega rojaka kapitana K. da mi po-kaže kako oni ptiči za špan-skimi stenami pojejo?

Nova uganke:
Vsled želje nekaterih čita-teljev Vam pošiljam tukaj še eno uganke.

Neki urar (plehar) kupi 100 žepnih ur za \$100. Ene je pla-čal po \$20, druge po \$10, ene \$5, ene po \$3. ta po ceni po 50c. Keliko ur vsake vrste je ta u-rar kupil?

Kdor jo prvi uganke, dobi za nagrado veliko, lepo in zelo na-tančno — solčno uro mojega patenta, ki kaže tudi po noči pri mesecu in v temi. Take ure so najboljše ker jo nosiš lahko na prsih in tudi drugi ljudje vidijo koliko je ura. Največ važnosti pri teh urah je pa to, ker ni treba iste nikdar navi-jati pa vedno po svojem kaže.

Če bi znal kje je Terbovčev Tonček, ali pa Matija iz Pla-nine, bi mu takoj poslal eno tako uro na ogled.

Naj zadostuje to za danes; prihodnjič zopet kaj več o klo-basah, godlji in kolini, na ka-tero sem povabljen. Kakor je že vse določeno, bodo tam na

hribu v kratkem enega 500 funtov težkega ščetinarja za-klali.

Zolong vaš Juri truli
Mike C.

ZAHVALA.
Srčno se zahvaljujem vsem Slovincem širom Združenih držav, posebno pa urednikom raznih listov, društvenim u-radnikom, kakor tudi nabiral-cem in darovalcem, ki so zbi-rali za moj obrambni sklad. Lepa hvala vsem, ki ste bili tako dobri, da ste me rešili nesreče, ki me je zadela.

Lepo se zahvaljujem tudi rojaku Stefan Kočevanju iz Joliet, Ill., ki se je bil za me veliko potrudil. Ostajam Vam do smrti hvaležen.

S pozdravom
John Kočevan,
Crested Butte, Colo. dne 11. maja 1921.

NAZNANILO.

Naznanjam vsem Slovanom v okolici da je izdala Jugo-slo-vanska vlada naredbo, da se zo-pet lahko dobijo potni listi (pa-si) za Jugo-Slavijo.

Zato, ako kateri namerava iti v Jugoslavijo naj se oglasi pri nas in mi mu bomo ure-dili vse potrebno za potovanje. Imamo na razpolago dobre parnike več parobrodskih družb, kakor Cunard Line, United States Mail S. S. Co., Royal Mail Steam Packet Co. Osu-lich Linije in Canadian Pacific. Oglasite se pri nas

ANTON NEMANICH IN SIN,
1000 N. Chicago St.
Joliet, Ill.

AMERIŠKI ROJAKI POZOR!

JUREJ ŠTERK, trgovec na VINICI pri ČRNOMLJU, pro-da svoja posestva in sicer: Orožniško kasarno na Vini-gi hišna šte. 30, katera ob-stoji iz petih sob, dveh kuhinj, ene kleti in drvarnice. Hiša je trdno zidana na svod (velba-na) in z opeko pokrita, zraven hiše je velik vrt. Hiša je pri-pravna za vsako obrt, bodisi trgovino, gostilno ali industri-jo, ker leži ob glavni cesti zraven reke Kolpe. Denar se bode dobro obrestoval, kajti Vinica je priznana dobra po-stojanka, ima lepo bodočnost, ker se namerava v kratkem graditi železnica Črnomelj-Vi-nica-Bosiljevo-Ogulin. Dalje prodaja:

tri njive blizu Vinice, in si-cer njive: Nadlog, Loke in pri Goleku, gozd Kukurjevce (hra-šćeva in smrekova šuma), ko-šanico Gabrik in košanico Dol-ci. Vse posestvo skupaj velja Dol. 7.000 — (Sedem tisoč do-larjev). Reflekanti naj se obr-nejo naravnost na prodajalca: Jurej Šterka, Vinica pri Čr-nomlju, Jugoslavija.

Grozdje

Kalifornijsko suho grozdje (muškate) 100 funtov \$16.50
Belo Kalifornijsko grozdje (muškate), 25 funtov 5.00
Črno Kalifornijsko grozdje (black grapes) 25 funtov 5.25
Rudeče Kalifornijsko malo zrnje (Currants) 100 funtov. 15.50
Rudeče Kalifornijsko malo zrnje (Currants), 25 funtov.. 4.25
Kalifornijske najboljše fige, 50 funtov 7.00
Kalifornijske najboljše slive, 25 funtov 3.00
Oregon najboljše vrste slive, 25 funtov 2.50
Fige, zaboj 25 funtov 3.00

To blago pošiljam tudi v druge države in kraje izven mesta ali po ekspresu, ali po železnici.

Naročila izvršujem le proti predplačilu blaga. Denar poš-ljite v priporočenem pismu ali po poštni nakaznici. (Postal Money Order).

MARTIN GORSICH

1008 N. Broadway
TELEFON 3301 JOLIET, ILL.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri pri-ranju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmeri ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijška tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenske-ga na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolno-ma očistanim; rumatizem v 6ih dneh popolnoma o-zdravim Bruslintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imajjako uspešna zdravilo. Pi-šite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljemo zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHCIC, 6702 Bonna Avenue N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Imam v zalogi prave starokrajске IMPORTIRANE "SENSE-WERK-KRENHOF" KOSE, garantirane, v dolgoti 25, 27, 29, 31 in 33inčev s ključem in rinko za koso pritrditi na kosišče.

Cena eni kos s ključem in rinko \$2.75
Sest kos skupaj ali več po 2.50
Garnitura klepalnega orodja 1.50

BERGAMO brusilne kamne in motike dobim pa tekom enega meseca.

Za vse blago jamčim kdor ni zadovoljen, mi lahko naročeno vrne in mu povrnem denar. Pišite na:

ALOIS SKULJ,
323 EPSILON PLACE BROOKLYN, N. Y.

VOLJA--SREDSTVA--PRAKSA

Za točno in vestno izvršitev poslov, ki so v zvezi-s pošiljanjem denarja v stari kraj, s potovanjem v domovino, z dopremljenjem oseb v Ameriko in z drugimi posli tega področja, so nujno potrebne tri glavne stvari: volja, sredstva, praksa.

Našo resno voljo za točno službo najbolje dokazu-jejo številna zahvalna pisma od rojakov, ki so se do sedaj posluzili naše trdke. Naša sredstva so naš dobro organiziran urad, naše dobre zveze s stari krajem, naša zastopstva pa-robrodskih družb in naše državno bančno dovoljenje in državna kontrola čez naše poslovanje. Nad 1,400 potnikov, ki so z našim posredovanjem do sedaj potovali v stari kraj ali od tam sem, govori o naši praksi. Ako hočete Vi poslati denar v stari kraj, potovati v stari kraj ali dobiti koga iz starega kraja, je v Vašo korist, da se obrnete na:

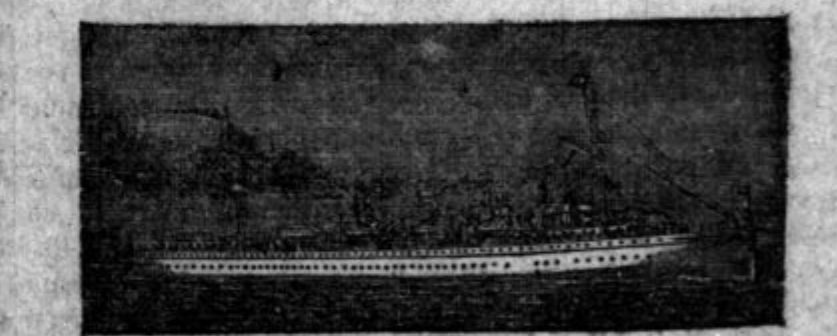
Zakrajšek & Česark
SLOVENSKA BANKA.
70—9th Ave. New York City.

FARME IN ZEMLJIŠČA

lahko kupite tekom tega prihodnjega meseca po nizki ce-ni, z malim naplačilom in na lahka letna odplačila. Ro-dovitna zemlja, zdrav, prijazen in lep kraj. Dobra voda in dober trg, kjer se pridelki prav lahko prodajo. Tu rastejo vsakovrstni poljski pridelki, raznovrstna žita in sadje. Pišite po pojasnila na

SANBORN COMPANY
383' FIRST AVE. MILWAUKEE, WIS.

ŠIFKARTE

za DUBROVNIK, TRST, HAVRE in HAMBURG po najpovoljnejših cenah za najsigurneje brzoparnike.

DOPREMAMO osebe iz starega kraja z malimi stroški in brez za-vlačenja.

POŠILJAMO DENAR v domovino, ter izdajemo čke na dolarje, ali krone, katere izplačujejo razni denarni zavodi v starem kraju.

ZAVARUJEMO hiše proti požaru, osebe za življenje in ponesrečbe.

NAS ODVETNIŠKI in javni notarski oddelek prevzema tožbe, tir-jatve, prevode, uknjižbe in vse v to stroko spadajoče posle tu-kaj in v domovini.

PRODAJEMO hiše, lote ter farme pod ugodnimi pogoji. ZA DOBRO POSTREŽBO JAMČI

John A. Lajevich & Co.
Telephone Canal 4116
1137 W. 18th Street CHICAGO, ILLINOIS

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski. Prevel Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Prej sem mislil res, da nas bodo po pretenziji kar raztrgali in nam ne bo več živeti v o-strogu. Varal sem se: slišali nismo niti najmanjšega očitanja, niti najmanjšega namigljaja o čem takim in nobena posebna zlobnost ni pomnožila njihovega sovraštva do nas. Pač so nas tu in tam pomalema zasmehovali, kakor so nas zasmehovali že prej, a drugega se ni nič zgodilo. Sicer se pa tudi na tiste navadne arestante, ki niso hoteli podpisati pretenzije in so ostali v kuhinji, niso prav nič jezili, niti ne za tiste, ki so prvi zaklicali, da so zadovoljni z vsem. Nobena beseda se ni slišala; in to mi je bilo posebno neumljivo.

VIII.

Tovariši.

Mene je vlekle seveda bolj k "svojem", t. j. k "plemenitaštem", vzlasti prve čase. Toda izmed treh bivših ruskih plemenitašev, nahajajočih se v našem ostrogu — Akima Akimiča, ovaduha, A-va i tistega ki so ga imeli pri nas za očeto-morilca — sem se poznal in govoril samo z Akimom Akimičem. Priznati je treba, da sem prihajal k Akimu Akimiču takoreč v obupu, v minutah najhujšega dolgočasia, takrat, kadar nisem videl prav nikogar drugega, da bi se mu pridružil.

V prejšnjem poglavju sem poizkusil razdeliti vse naše ljudi po razredih, a zdaj, ko sem se spomnil Akima Akimiča, se mi zdi, da bi lahko delal še en razred. Res je, da ga je tvoril on edini. V mislih imam razred popolnoma ravnodušnih arestantov; popolnoma ravnodušnih, to je takih, ki bi jim bilo vseeno, ali žive na svo-bodi ali v katorgi, pri nas seveda ni bilo in tudi ni moglo biti, toda Akim Akimič je bil skraj izjema. On si je bil ure-dil svoje bivanje v ostrogu tako, kakor da mu je estati v njem do smrti: vse okrog njega, od žimice in blazin do ku-halne priprave, izkratka, vse, kar je imel, je bilo urejeno tako, trdno, tako trpežno, tako za dolgo časa. O čemerkoli bi vačnem in začasnem pri njem ni bilo sledu. Čakalo ga je si-cer še mnogo let istrožnega življenja. Seveda, če se je bil spravil s tem, kar je bilo, se ni po sreč, nego iz subordina-cije, kar je bilo zanj istob.

Dober človek je bil in v začetku mi je pomagal z raznimi nasveti in uslugami, toda v časih — žal mi je — me je pri-pravil vzlasti od kraja v nepo-pisen dolgčas in korpenje, kar je še poslabšalo moje itak koprneče razpoloženje duha. Iz dolgega časa sem se vendar začel razgovarjati z njim. Člo-vek je bil žejen žive besede, vsaj želene, vsaj nestrpne, vsaj zlobne, če ne drugačne, da bi se skupaj razjezila nad svo-jo usodo; on pa je molčal in lepil svoje lampiončke, ali pa ti je pravil, kakšna je bila pa-rada v temintem letu, kdo je bil poveljnik divizije, kako mu je bilo ime, ali je bil zadovoljen ali nezadovoljen, in kako so izpremenili strelske signa-le... In vse to s tako enako-mernim, dostojanstvenim gla-som, kakor da bi kapljala vo-da. Skoraj brez navdušenja mi je pripovedoval, da so ga za-radi njegovih zaslug pri neki vojaški operaciji v Kavkazu spoznali vrednega, nositi red svete Ane. Samo njegov glas je postal tisto minuto nekam posebno resen in soliden; še nekoliko ponižal ga je, do ne-

kakšne tajinstvenosti, ko je rekel "svete Ane", in je bil potem kake tri minute posebno molčečen in soliden. Tisto prvo leto sem imel večkrat ne-umne trenotke — prihajali so vselej nenadoma — ko me je popadlo skoraj sovraštvo do Akima Akimiča, ne da bi vedel zakaj, in sem molče prekli-njal svojo usodo, ki mi ga je bila dala za sosedo na pogradu. Navadno sem se ošteval za-di tega že čez dobro uro. Pa to je bilo samo v prvem letu; po-nejse sem se v duši popolnoma spravil z Akimom Akimičem ter se sramoval svojih prej-šnjih neumnosti. Za zunaj, to pomnim, nisva imela nikdar preprirov.

Razen teh treh ruskih ple-menitašev je bilo za mojih dni še osem drugih v ostrogu. Z nekaterimi izmed njih sem ob-čeval precej rad in celo z ve-seljem, a ne z vsemi. Najbolji med njimi so bili nekako bolni, ekskluzivni in skrajno ne-strpni. Z dvema sem kasneje enostavno nehal govoriti. Na-obraženi so bili med njimi sa-mo trije: B-ski, M-ki in stari Z-ki, prej nekje profesor ma-tematike, vrl, dober starec, velik čudak in kljub svoji na-obrazbi skrajno omenjen člo-vek. Cisto drugačna sta bila B-ki in M-ki. Z M-kim sva se razumela dobro že od prvega trenutka; nikdar se nisem pre-piral z njim, spoštoval sem ga, samo ljubiti ga in navezati se nanj nikakor nisem mogel. Bil je globoko nezaupen in zagre-nel človek, toda imel se je ču-dovito v oblasti. In ravno ta prevelika umetnost mi ni ugajala v njem: človek je čutil, da nikdar in pred nikomer ne raz-grne vse svoje duše. Mogoče je sicer, da se motim. Silna na-tura je bila to in plemenita v najvišji meri. Neobičajno, skoraj jezuitska spretnost nje-gova v občevanju z ljudmi je razodevala njegov pritajeni, globoki skeptizem. In pri tem je trpela njegova duša ravno zaradi te dvojnosti, skeptizma in globoke, neomajne vere v nekatera svoja posebna prepri-čanja in nade. Vzlie vsej svoji življenski spretnosti pa je ži-vel v nespravljenem sovraštvu z B-Kim in njegovim prijatel-jem T-skim. B-ki je bil bolehen človek, nekoliko nagnjen k je-tiki, razdražljiv in nervozen, a svojim bistvu jako dober in celo velikodušen. Njegova raz-dražljivost je včasih narastla do skrajne nestrpnosti in svo-jeglavnosti. Ker nisem mogel prenašati tega značaja, sem se z B-kim pozneje razšel, a ga nikdar nisem nehal ljubiti, do-čim se z M-kim nisem prepiral, a ga tudi nisem ljubil. Ko sva se ločila z B-kim, se je pripeti-lo tako, da sem se moral odre-či tudi njegovemu prijatelju T-skemu, tistemu mlademu možu, ki sem ga omenil v prej-šnjem poglavju, ko sem pripo-vedoval o naši "pretenziji". To mi je bilo jako žal. T-ski je bil, četudi ne naobražen, a ven-dar dober in možat, z eno be-sedo, izvrsten mlad mož. V-zrok je bil samo ta, da je on tolikanj ljubil in spoštoval B-ke-ga in ga oboževal tako, da je smatral vsakogar, kdor se je razšel z B-kim se je menda ka-sneje skregal zaradi B-kega, čeprav se je oboževal dolgo časa. Sicer pa so bili vsi bolne duše, zagnani, razdražljivi in nezaupni. To je umevno: njim je bilo jako težko, mnogo teže nego nam. Bili so daleč od svo-je domovine, nekateri obsojeni na dolge roke, po deset, po dvanast let, in kar je bilo glav-no vsi so zrlji na svojo okolico

a predsednikom; gledali v kator-žnikih zgolj zverinstvo in niso mogli, niso hoteli zagledati v njih niti ene dobre lastnosti in ničesar človeškega.
(Dalje prih.)

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni pro-met, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domo-vino, obrnite se na stari in za-nesljivi

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke in vso vašo tr-govino lahko odpravi v mate-rinem jeziku.
"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

ZA ODVETNIŠKO TOLMACENJE ALI NOTARSKA OPRAVILA

obrnite se v vseh slučajih na nas in Vam bomo zadeve povoljno uredili.

E. Greenwald, odvetnik,

William B. Laurich,

Slovenski javni notar.

1900 W. 22 Place, Chicago, Ill.

Telefon: Canal 5777

(Nasproti slovenske cerkve.)

Isplačilo v kronah, dinarjih in do-larjih v gotovem denarju v Jugoslaviji.

Pišite po cenik za pošiljanje denarja. SIFKARTE ZA VSE CRTE.

Emil Kišš

bankir.

133 Second Ave. New York, N. Y.

Začimbe, zelišča in najrazno-vrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 722, City Hall Station

NEW YORK CITY.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev

Kadar potrebujete nova društvene pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge stvari, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO

2142-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bo izdelala vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočam zelo pri-pravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v enliki žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tisko-vin na ogled brezplačno!

NOTARSKI POSLI

so najvažnejši za Slovence v Ameriki, in vsled tega j edoljnost vsakega rojaka, kojega geslo je PREVIDNOST, da jih poveri takemu notarju o katerega sposobnosti in zanesljivosti nimata slovenska javnost niti naj-manjšega dvoma.

Kadar rabite pooblastila, kupne pogodbe, vknjižbe ali in tabulacije, obveznice, izbrisne pobotnice, prošnje za dobavo svojih sorodnikov ali znanec iz starega kraja, ali ako hočete izvedeti stanje katkega zemljišča tu ali v domovini, tedaj se zaupno obrnite na znanu

SLOVENSKO NOTARSKO PISARNO

Anton Zbašnik

Javni notar

soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa., Cor. Diamond and Grand Sts., Ali zvečer na domu: 208—57th and Butler St.

Največja slovenska banka v Ameriki

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pošotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.

Denar pošljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, valed če-sar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potni-ke iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (sloven-skem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET.

NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00.

Rez. fond \$30,000.00

PATENTI.

Pišite po mojo knjigo s po-jasnili o patentih in iznajdbah, katero se vam pošlje ZASTONJ na vašo željo.

IZNAJIDITELJI

in drugi, naročite si to knjigo. Ime A. M. Wilson je poznano že nad 30 let in vsaka stvar, ki jo nameravate patentirati, se sprejme pri nas z zvo, pažnjo. Pošljite nam model ali obris va-še iznajdbe v predjed.

Pišite še dames po to sloven-sko knjigo na sledeči naslov:

A. M. Wilson, Inc.

Registered Patent Attorneys, 315 Victor Bldg., Waashington D. C.

Prodaja zemljišč.

(Real Estate)

Zvljenssko zavarovanje.

Zavarovanje proti ognju.

Zavarovanje avtomobilov.

Zavarovanje p roti nezgodam.

in bolezni.

Slovenski Sodnijski tolmač.

WALTER PLEŠE

608 Heggie Bldg.

Telefon 3498

FARME NA PRODAJ.

Rojaki! Kadarkoli ste namenjeni ku-piti farmo, obrnite se na me in bodite uverjeni, da boste dobro postreženi. Imam 10 letno skušnjo o prodaji zem-ljišč, in sedaj prodajem farme ko-operativno v državi New York, Penn-sylvaniji in Ohio; vsa prepisna dela pa sam urejujem.

Spomladanskih cenikov je sedaj zmanjkalo, in s 15. majem izdam dru-ga.

Predno kje kupite kmetijo, pišite meni za pojasnila.

John Zulich Farm Agency

6313 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Ugodna prilika

Ker sem se odločil razprodati svojo veliko za-logo najfinejših ROZIN SUHIH ČESPELJ (SLIV) in FIG, se Vam sedaj nudi ugodna prilika za nakup tega blaga. Cene so zelo znižane. Blago v zabojih po 25 funtov se razvaža brezplačno na dom.

Za bolj natančna pojasnila se obrnite osebno na podpisanega ali pa telefonirajte. Moja štev. tele-foona je 4533.

JOSIP SITAR

607 N. Hickory St.

Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

--- za ---

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti valed večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike do-bičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici

ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nazorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervne-ga sistema.

Pri pošiljanju denarja v Ju-goslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavi-ljajo sedaj kronam visoke ce-ne, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim og-nja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitek \$360,000.00

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00

Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Pla-čujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo Inozemskemu oddelku.

FARME

Na prodaj imamo večje število obdelanih in neobdelanih farm v državi Wisconsin, posebno v stari znani slovenski farmerski nase-lbini v Willardu, kjer je naseljenih že okrog 200 slovenskih farmerjev. Kogar veselí kmetijstvo in želi postati neodvisen, je Wisconsin najbolj primerna država za kmetijstvo, posebno pa še Willard med domačimi rojaki. Pišite za potrebne informacije.

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.